

Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes

Ajuntament de Sant Celoni

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

PERQUÈ FEM POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS? EL CAMÍ PER LA IGUALTAT. PRINCIPALS FITES

Nacions Unides

Des de les NNUU s'han impulsat diferents aconteixements significatius com:

Declaració sobre l'Eliminació de la Discriminació contra les Dones (1967), Programa d'Acció Internacional Conjunta per l'Avançament de les Dones (1970), Proclamació de l'Any Internacional de la Dona (1975), Convenció per l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (1979), I Conferència Mundial sobre les Dones (Mèxic, 1975), Copenhage, (1980). Nairobi, (1985). I Finalment la IV Conferència Mundial (Beijing, 1995) En aquesta conferència es fa balanç de l'acompliment dels objectius marcats 10 anys enrere. Es generen dos documents d'abast mundial: la *Plataforma d'Acció fins el 2000* i la *Declaració de Beijing*. En ambdós documents es fa palesa la necessitat d'implicar totes les institucions i organismes públics, estatals i locals, totes les organitzacions no governamentals i en definitiva tota la societat en la lluita pels drets de les dones i la millora de la seva situació i qualitat de vida, entenent que fent-ho avança tota la població.

La Unió Europea

Amb l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam a l'any 1999, constituent de l'actual Unió Europea, es consagra que la UE tindrà per missió promoure, mitjançant polítiques i accions comunes, la igualtat entre dones i homes, i declara que en totes les seves actuacions tindrà com a objectiu eliminar la desigualtat.

L'Estat Espanyol i Catalunya

La igualtat legal i de drets s'ha anat recollint i desenvolupant en les diferents legislacions i normatives a l'Estat Espanyol. La Constitució de 1978 consagra, en els seus articles 1.1, 9.2, 14 i 15 la igualtat entre totes les persones, i insta a desenvolupar les accions necessàries perquè aquesta igualtat sigui real:

El govern de l'Estat va crear a l'any 1983 un àmbit específic, seguint les recomanacions europees, des d'on desenvolupar la política d'Igualtat d'Oportunitats: Instituto de la Mujer. És des d'aquest marc des d'on desenvolupen els diferents plans estatals, el de 1988-1990, el de 1993-1995, 1997-2000, 2003-2006, que intenten adaptar els objectius programàtics dels Programes d'Acció Europeus a les competències de l'Estat.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

La tasca definida a nivell europeu i els plans estatals van inspirar polítiques d'Igualtat d'Oportunitats a nivell autonòmic i local que van tenir el seu reflex també a l'àmbit Català: l'Institut Català de les Dones, creat l'any 1989, organisme autònom depenent de la Presidència de la Generalitat de Catalunya que, en l'actualitat, compta amb el V Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones a Catalunya 2005-2007, realitzat a partir del criteri de transversalitat, entès, per una banda, com la necessitat que s'incorpori la perspectiva de gènere a totes les polítiques i actuacions de la Generalitat, i per l'altra, per a la promoció de mesures específiques adreçades a les dones des de totes les àrees de l'Administració de la Generalitat.

Al 1996 la Diputació de Barcelona va crear la Comissió Interdepartamental de la Dona, amb la voluntat de: "elaborar programes per a promocionar i igualar els drets i les oportunitats de les dones des de les diverses àrees de la Diputació, així com para proposar nous programes, cercant la interacció entre elles i la implicació en projectes conjunts".¹

El 1997 la Comissió Interdepartamental de la Dona va crear la OTPI (Oficina Tècnica del Pla d'Igualtat), per oferir suport en la realització de les accions d'aquesta Comissió des d'on es va elaborar el Pla Integral per a la Igualtat d'Oportunitats 1998-2002 que recollia, definia i es concretaven les iniciatives per possibilitar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Avui l'OTPI és el Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home que té com a objectiu principal facilitar estratègies que afavoreixin l'avanç social de les dones segons la plataforma d'acció de la IV Conferència Mundial sobre les dones (Beijing 1995) i el IV Programa d'Acció Comunitària (1996-2000), mitjançant la cooperació de la Diputació amb els Ajuntaments i compta amb el II Pla d'Igualtat de Gènere 2005-2007 que s'integra i proposa diverses línies d'actuació dins de l'objectiu general d'enfortiment de la dimensió cívica, ciutadana i democràtica dels nostres pobles i ciutats.

A l'àmbit local la realitat és que els ajuntaments de la província de Barcelona estan posant en marxa polítiques d'igualtat de gènere des de l'inici dels governs locals democràtics. Aquest és un procés lent i que encara s'ha de consolidar a moltes poblacions, però que ha tingut un desenvolupament clarament favorable en els darrers anys, també vinculat als canvis d'estratègia i gestió locals que van més enllà de les pràctiques assistencials.

La mida, el partit al govern i les peculiaritats de cada municipi dificulten una classificació homogènia de les iniciatives locals. No obstant això, hi ha trets característics que són elements clau per la promoció de la igualtat de gènere. Aquests elements són la importància de la creació de regidories específiques sobre igualtat, igualtat de gènere o de dones; el pressupost destinat a aquestes polítiques i els recursos i les plantilles encarregades de portar-les a terme, i els consells de dones, que són òrgans consultius de molts municipis i que han donat legitimitat i vinculació amb la realitat a les accions locals. Els plans d'igualtat han estat eines molt importants per endegar estratègies de transversalitat de gènere en poblacions de mides i característiques diferents².

¹ Pla Integral per la Igualtat d'Oportunitats de la Diputació de Barcelona. (1998-2002)

² II Pla d'Igualtat de Gènere 2005-2007 de la Diputació de Barcelona.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Els Moviments de Dones³

Per parlar de les Polítiques Locals de Gènere i Igualtat d'Oportunitats ens hem de referir al paper que han jugat els moviments de dones al llarg de l'història en la consecució de drets tan fonamentals com el del vot (aconseguit a l'estat espanyol a l'any 1931), el dret a l'educació o el dret a la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat de treball. És remarcable sobretot el paper jugat pel moviment feminista del s. XX, que ha estat anomenat "la gran revolució silenciosa del segle".

Hi ha hagut moltes dones al llarg de la Història que han protagonitzat aquest treball, des de les Begines i les Càtares als segles XII i XIII, fins a la IV Conferència Mundial de Dones (Beijing, 1995), en tots aquests anys, diferents moviments de dones han contribuït en la construcció d'un llarg camí sense retorn, per tal d'aconseguir els drets bàsics i fonamentals per a les dones.

Al llarg de l'últim segle, el paper de les institucions públiques, ha estat tant important com les organitzacions de dones, ja que s'han assentat les bases legals i s'han posat en marxa tot un seguit d'estratègies i polítiques a nivell mundial, europeu, estatal, autonòmic i local, adreçades a superar tot tipus de discriminació per raó de sexe. Les bases legals estan posades, però la Igualtat d'Oportunitats real continua sent un objectiu a assolir. La Igualtat formal tot i ser imprescindible, no resulta suficient per aconseguir una Igualtat de fet.

³ La informació d'aquest apartat està basada del Pla d'Acció Local per a les Dones de Sant Feliu, 1998-2003.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ÍNDEX.

Introducció.	Pàgina 9
Panoràmica General per àmbits d'actuació.	Pàgina 11
1. Construcció d'una Cultura de Treball a l'Ajuntament pel Desenvolupament de les Polítiques de Gènere. ORGANITZACIÓ MUNICIPAL.	Pàgina 15
2. Per una Organització Urbanística i Mediambiental Sostenible des de la Perspectiva de Gènere. TERRITORI.	Pàgina 27
3. Prevenció i Atenció de les Situacions de Violència, Exclusió Social i Feminització de la Pobresa. POBLACIÓ.	Pàgina 39
4. La Coeducació, Eina pel Desenvolupament de les Persones. EDUCACIÓ.	Pàgina 53
5. Per una Nova Distribució Social dels Temps. TEMPS PRODUCTIU, TEMPS REPRODUCTIU, TEMPS PERSONAL I COMUNITARI.	Pàgina 63
6. Gestió de la Pròpia Salut i Adequació del Sistema Sanitari. SALUT INTEGRAL.	Pàgina 81
Comissió del Pla d'Igualtat.	Pàgina 91
Glossari.	Pàgina 93

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

INTRODUCCIÓ AL DOCUMENT

Tal i com hem explicat anteriorment, la Diputació de Barcelona, a través del Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home desenvolupa el II Pla d'Igualtat de Gènere amb l'objectiu de treballar per al disseny, la implementació i l'avaluació de polítiques de gènere i pel treball en transversalitat de gènere en tot el territori.

El document que presentem a continuació és el fruit de més d'un any de treball. En aquest temps s'ha realitzat la fase d'anàlisi de la realitat (**Diagnosi de Gènere i Igualtat d'Oportunitats**. Ajuntament de Sant Celoni, 2005-2006), en la que s'ha elaborat una anàlisi a través de l'estudi dels projectes que es duïen a terme, de dades de població, d'entrevistes a personal tècnic i polític i altres agents municipals.

Actualment, i a través de les conclusions que es van extreure d'aquesta anàlisi, l'Ajuntament de Sant Celoni en col·laboració amb el Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home (Diputació de Barcelona) i l'Associació Espais per a la Igualtat, han treballat en l'elaboració d'aquest **Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes a Sant Celoni**.

El document que presentem es basa en dos plantejaments pràctics bàsics:

- ◆ Que serveixi com a marc de referència pels diferents departaments que en qualsevol moment vulguin desenvolupar actuacions basades en la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats.
- ◆ Que serveixi per definir actuacions a desenvolupar a curt termini, mig i llarg termini.

Per tant, es planteja com una **proposta oberta, flexible, que pot anar completant-se i modificant-se al llarg del temps, en funció de l'evolució de la realitat municipal i de les polítiques de l'Ajuntament**.

Aquest document constitueix un punt de partida i un marc de referència a l'hora de decidir i definir el desenvolupament d'actuacions municipals integrades de Gènere i per a la Igualtat d'Oportunitats.

No volem finalitzar aquest text sense agrair la col·laboració de totes les persones implicades en l'elaboració d'aquest material, a la Comissió d'Elaboració del Pla i especialment al Servei a la Dona i a l'Àrea de Comunitat de l'Ajuntament de Sant Celoni, i desitgem que aquesta aportació sigui útil i afavoreixi el procés de sensibilització i transformació social, per avançar en la consecució de la igualtat de drets entre dones i homes, incidint, així, en la millora de la qualitat de vida del conjunt de la població.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ÀMBIT D'ACTUACIÓ I: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Construcció d'una cultura de treball a l'Ajuntament pel desenvolupament de polítiques sensibles al gènere.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	1.1. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL. 1.2. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES. 1.3. IMPULSAR LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA, PROMOVENT UNA PRESENCIA PARITÀRIA DE DONES I HOMES, EN LA GESTIÓ MUNICIPAL I, ESPECIALMENT, EN LA IMPLEMENTACIÓ D'AQUEST PLA. 1.4. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, VISUAL I ESCRITA DE L'AJUNTAMENT I DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ LOCALS.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ II: TERRITORI

Per una organització territorial sostenible des d'una perspectiva de gènere.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	2.1. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ URBANÍSTICA QUE CONTEMPLI LES NECESSITATS I VIVÈNCIA DE L'ESPAI DE DONES I HOMES DE TOTES LES EDATS. 2.2. ADEQUAR L'ESPAI PÚBLIC I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES I DERIVEDES DE LES DIVERSES ACTIVITATS QUE REALITZEN. 2.3. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE. 2.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS MEDIAMBIENTALS.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ÀMBIT D'ACTUACIÓ III: POBLACIÓ

Prevenió i atenció de les situacions de violència, exclusió social i feminització de la pobresa.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
3. PROMOURE LA INTEGRACIÓ, AUTONOMIA I EMPODERAMENT DELS GRUPS EN RISC O EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.	3.1. AMPLIAR ELS RECURSOS ADREÇATS A LES PERSONES GRANS I DEPENDENTS I LES SEVES CURADORES I MILLORAR LA SEVA QUALITAT DE VIDA. 3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I DE L'EXCLUSIÓ SOCIAL. 3.3. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE LA POBLACIÓ MIGRADA.
4. CONTRIBUIR A L'ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VERS LES DONES PROMOVENT UN MUNICIPI PER A LA NO-VIOLÈNCIA.	4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. 4.2. CONSOLIDAR I AMPLIAR L'ATENCIÓ A LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ IV: EDUCACIÓ

La coeducació: eina pel desenvolupament integral de les persones

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
5. PROMOURE LA COEDUCACIÓ I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL	5.1. POTENCIAR LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ALS ESPAIS EDUCATIU DE SANT CELONI I LA COEDUCACIÓ COM A EIX TRANSVERSAL A TOTA ACCIÓ EDUCATIVA. 5.2. INCENTIVAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN LA TASCA EDUCATIVA. 5.3. PROMOURE LA FORMACIÓ INTEGRAL DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ÀMBIT D'ACTUACIÓ V: TEMPS

Temps productiu, reproductiu, comunitari i personal, per una nova distribució dels temps

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL	6.1. DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ I LA PRECARIETAT LABORAL A SANT CELONI. 6.2. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORITZONTAL DE L'OCUPACIÓ.
7. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL MÉS IGUALITÀRIA	7.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC I FAMILIAR. 7.2. FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL.
8. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE SANT CELONI.	8.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL. 8.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES. 8.3. POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME FEMENÍ I LA PARTICIPACIÓ EQUILIBRADA DE DONES I HOMES EN LES ENTITATS DE LA VILA.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ VI: SALUT INTEGRAL

Gestió de la pròpia salut i adequació del sistema sanitari

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LA COMUNITAT EN TOTES LES ETAPES DEL SEU CICLE VITAL	9.1. CONÈIXER, VISIBILITZAR I INFORMAR DE LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT. 9.2. DESENVOLUPAR PROGRAMES DE PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ I: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Construcció d'una cultura de treball a l'Ajuntament pel desenvolupament de polítiques sensibles al gènere

La igualtat formal de drets entre dones i homes està reconeguda en la nostra societat però, la igualtat real d'oportunitats encara és una aspiració. Els avenços aconseguits durant els últims anys han produït una millora de les condicions de vida de moltes dones però, l'impacte d'aquests canvis ha estat escàs en la seva participació de les estructures de presa de decisions.

L'augment en la participació de les dones en l'educació i en la població econòmicament activa, no s'ha vist reflectida en una major intervenció als espais de presa de decisions. La no presència equilibrada de dones i homes en aquests llocs suposa un dèficit democràtic davant el qual s'han d'impulsar accions per promoure la participació. Fins que les dones no comptin amb una presència més nombrosa, mentre la mirada i el fer femení no tingui el mateix valor que els dels seus companys, la situació de desigualtat continuarà present a tots els àmbits de les nostres vides. És veritat també, que en els darrers anys s'estan donant actuacions encaminades a garantir la paritat en els espais de presa de decisions, sobretot en l'àmbit polític.

Construir una nova organització social, en la qual homes i dones estiguin en igualtat d'oportunitats, enriquint-se mútuament amb les seves diferències, requereix de l'actuació dels poders públics, en aquest cas de l'Ajuntament de Sant Celoni, per tal d'eliminar els obstacles existents. **L'existència del Servei a la Dona i la Ponència d'Igualtat, amb caràcter interdepartamental i transversal, posa de manifest la voluntat política de l'Ajuntament de Sant Celoni de treballar en aquest sentit.** Les polítiques per a la igualtat afecten a tots els àmbits d'actuació d'un Ajuntament i, per tant, és necessari treballar de manera transversal, de manera que s'incorpori, també, la mirada de les dones a totes les polítiques i actuacions municipals i que des de totes les àrees es duguin a terme accions específiques per a la igualtat d'oportunitats. Per això, cal conèixer la incidència diferencial de les polítiques municipals en dones i homes i crear els mecanismes necessaris per afavorir la comunicació, la coordinació i el treball conjunt entre les àrees. En aquest sentit, és important que les persones que han d'implementar aquest Pla d'Igualtat gosin de sensibilització i coneixement sobre les desigualtats de gènere i disposin de les eines necessàries per dur a terme polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats des de les seves àrees de treball.

També es requereix que les actuacions de l'Ajuntament i la seva organització interna siguin exemplificadores i coherents pel que fa a les polítiques municipals d'igualtat. Per això és necessari que els homes i les dones estiguin igualment presents en totes les àrees de treball i nivells de responsabilitat municipals i que s'utilitzi un llenguatge no androcèntric ni sexista en totes les comunicacions de l'Ajuntament.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit d'Organització Municipal

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	1.1. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL. 1.2. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES. 1.3. IMPULSAR LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA, PROMOVENT UNA PRESÈNCIA PARITÀRIA DE DONES I HOMES, EN LA GESTIÓ MUNICIPAL I, ESPECIALMENT, EN LA IMPLEMENTACIÓ D'AQUEST PLA. 1.4. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, VISUAL I ESCRITA DE L'AJUNTAMENT I DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ LOCALS.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

1.1. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL.

ACCIONS

1.1.1. Crear els mecanismes necessaris per garantir la implementació d'aquest Pla. Per exemple:

- ♦ Mantenint i reforçant la Comissió Interdepartamental creada per a l'elaboració del Pla com a òrgan encarregat de planificar anualment les accions a desenvolupar, de fer el seguiment i l'avaluació.
- ♦ Mantenint la Ponència d'Igualtat procurant que aquesta sigui l'encarregada de vetllar i promoure la implementació del pla, el seu seguiment i avaluació en les diferents àrees municipals.
- ♦ Concretant el present Pla d'Igualtat en programes anuals que determinin les accions que es duran a terme, qui les realitzarà i els recursos que són necessaris.
- ♦ Adjudicant els recursos (humans i pressupostaris) necessaris pel desenvolupament del Pla, tant al Servei a la Dona per realitzar l'impuls, la coordinació i el lideratge de la implementació del Pla, com a la resta d'àrees i serveis municipals per dur a terme les accions relacionades amb les polítiques de gènere i igualtat d'oportunitats.
- ♦ Incloent periòdicament en les reunions de les diferents àrees municipals, així com en les reunions de les Juntes de Govern i Plens Municipals, el seguiment de la implementació del Pla.
- ♦ Elaborant indicadors (quantitatius i qualitatius) que permetin avaluar el grau de compliment d'aquest Pla i el seu impacte en el municipi.

1.1.2. Considerar de manera sistemàtica aquest pla com a marc de referència en totes les actuacions del consistori. Per exemple:

- ♦ Incorporant en els projectes, programes i actuacions municipals les línies, objectius i accions proposades en aquest Pla.

1.1.3. Garantir la transversalitat de la Ponència d'Igualtat. Per exemple:

- ♦ Designant un/una Responsable Tècnica del seguiment i suport a la incorporació de la perspectiva de gènere a totes les àrees i serveis municipals la persona amb aquestes funcions hauria de tenir formació específica en qüestions de gènere.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

1.1.4. Visibilitzar la situació de dones i homes en la recollida i elaboració de la informació municipal (informes, estudis i recerques, memòries de serveis, avaluació de programes...), Per exemple:

- ♦ Establint criteris comuns a tots els serveis i àrees municipals en la recollida d'informació segregant totes les dades per edat i sexe.
- ♦ Establint criteris d'avaluació on s'integrin indicadors qualitatius en referència a la participació de les dones i les seves edats, tenint en compte els horaris proposats, l'existència de servei de cangur... etc.

1.1.5. Informar, formar i sensibilitzar el personal municipal (polític i tècnic) sobre qüestions relacionades amb la igualtat d'oportunitats i dirigides a facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere en el seu treball. Per exemple:

- ♦ Continuant desenvolupant periòdicament sessions formatives de contingut genèric dirigides a tot el personal del consistori.
- ♦ Fent sessions formatives de contingut específic, adaptades a les necessitats de les diferents regidories, àrees i serveis. Per exemple:
 - Atenció a la ciutadania: formació sobre l'ús de llenguatge no sexista ni discriminatori, sobre com tenir present la incidència de les diferències de gènere en les demandes/ necessitats.
 - Serveis Socials: formació sobre gènere i migracions, violència de gènere, etc.
 - Urbanisme: com introduir la mirada i les necessitats de les dones en les actuacions municipals sobre el territori.
 - Salut: formació en les diferències de la salut de les dones i els homes.
 - Policia Local: formació en temes de violència de gènere.
 - Comunicació: llenguatge no sexista, imatge i presència de les dones al mitjans de comunicació.
 - Personal de la Ponència d'Igualtat: formació sobre polítiques d'igualtat d'oportunitats.
- ♦ Mantenint la difusió dels dies internacionals relacionats amb la igualtat d'oportunitats (8 de març, 25 de Novembre, etc...) així com de les activitats que es facin des de l'Ajuntament o des d'altres institucions en matèria de gènere i igualtat d'oportunitats¹.
- ♦ Difonent diversos exemplars del Pla d'Igualtat a les àrees, mitjançant la Intranet Municipal, per exemple.

¹ Totes les àrees municipals podrien/ haurien de tenir la informació de totes les activitats relacionades amb el gènere i la igualtat d'oportunitats que es duen a terme des d'altres institucions (Diputació de Barcelona, Institut Català de la Dona, altres Ajuntaments...) i afavorir l'assistència a aquestes activitats no només de personal del Servei de la Dona sinó d'altres àrees. Per exemple: si es fan unes jornades d'Urbanisme i Gènere, de les que normalment té coneixement el Programa de la Dona, s'hauria de transmetre la informació a l'àrea d'Entorn i promoure l'assistència d'algun/a tècnic/a d'aquesta àrea.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

1.1.6. Tenir en compte aquelles situacions en què existeixen diferències i/o desigualtats entre dones i homes a l'hora de dissenyar les actuacions municipals, afavorint aquells col·lectius que requereixen un suport especial. Per exemple:

- ♦ La il·luminació d'un carrer, plaça i/o parc afecta diferent a dones i a homes, donat que la percepció de seguretat d'unes i d'altres és diferent.
- ♦ Els intervals de pas del transport públic i els recorreguts han de tenir present la mobilitat per treball, estudis i per qüestions domèstiques i familiars (anar a la compra, anar al CAP... etc.).

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat²
- ☐ Totes les àrees i serveis municipals

² Com a òrgans responsables de la priorització, implementació, seguiment i avaluació del Pla.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

1.2. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

ACCIONS

1.2.1. Conèixer i visibilitzar la realitat de les dones i els homes que treballen a l'Ajuntament. Per exemple:

- ♦ Realitzant i publicant una anàlisi de la plantilla municipal segregant les dades per àrea, lloc de treball, categoria professional, sou, relació laboral, facilitats per conciliar els diferents temps, permisos i llicències relacionades amb la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, etc.
- ♦ Realitzant una campanya de sensibilització adreçada al personal del consistori per a visibilitzar la realitat municipal en relació a les tasques que es desenvolupen i qui les protagonitza (fotografiant, per exemple, les reunions de treball per àrees o regidories).

1.2.2. Introduir mesures d'acció positiva³ en la selecció, contractació i promoció del personal municipal per promoure la paritat a l'Ajuntament. Per exemple:

- ♦ Revisant i ampliant, si s'escau, els canals de difusió de les ofertes de treball municipal utilitzant llenguatge no sexista.
- ♦ Vetllar per una representació equilibrada de dones i homes en les diferents àrees i serveis municipals
- ♦ Garantint, quan sigui possible, que en els òrgans de direcció de l'Ajuntament hi hagi una presència equilibrada de dones i homes.

1.2.3. Establir criteris de valoració de gènere i igualtat d'oportunitats en els plec de condicions tècniques per a la contractació de serveis per concurs. Per exemple:

- ♦ Donant punts a les empreses que en el seu conveni col·lectiu continguin mesures que facilitin la conciliació laboral i familiar de la plantilla: permisos, retribucions específiques, etc.

3 Les mesures d'acció positiva han de complir els següents requisits:

- La mesura no pot ser contrària al principi d'igualtat (que no anul·li la igualtat d'oportunitats).
- No ha de tendir a perpetuar patrons de conducta no admissibles que consolidin la situació discriminatòria contra la que es pretén reaccionar. Per això són exigibles els requisits de: **Motivació** (existència d'una situació real de discriminació del col·lectiu), **Proporcionalitat** (suficiència i adequació entre la mesura adoptada i l'objectiu perseguit) i **Temporalitat** (la mesura ha de desaparèixer una vegada aconseguit l'objectiu).
- Són mesures compensatòries: dirigides a compensar la situació de desavantatge en que es troben les dones respecte els homes.
- La legitimitat del tracte desigual per compensar situacions de desigualtats ve sancionada tant en la norma constitucional com en la regulació específica.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

1.2.4. Establir mesures que facilitin la conciliació de les responsabilitats personals, familiars i laborals (i polítiques en el cas del personal polític) al personal municipal i que promoguin la corresponsabilitat entre dones i homes. Per exemple:

- ♦ Fent campanyes (a través de cartes, reunions, etc.) que informin i sensibilitzin els treballadors i treballadores de l'Ajuntament entorn el dret de les persones a conciliar els temps personals, familiars i laborals, donant a conèixer els drets del personal del consistori en aquesta temàtica (Llei de conciliació 6/2002 de mesures relatives a la conciliació de la feina amb la vida familiar del personal de les Administracions públiques catalanes, altra legislació en matèria de permisos i les mesures pròpies de l'Ajuntament).
- ♦ Fent un pacte del temps a nivell intern per tal que els horaris de les activitats laborals i/o polítiques contribueixin a la conciliació dels temps de les persones⁴.
- ♦ Incentivant a què els homes que treballen a l'Ajuntament agafin permisos de paternitat o d'altres permisos relacionats amb la corresponsabilitat familiar⁵.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Totes les àrees i serveis municipals

⁴ A l'Ajuntament de Cornellà s'han engegat recentment una sèrie de mesures de conciliació entre la vida política i familiar que contemplen la fixació d'una hora per què tothom se'n vagi a casa i no hi ha reunions, fer els plenaris municipals a les 19h. i que aquests duren entre 60 i 90min., crear un sistema rotatiu d'assistència a activitats diverses els caps de setmana, tenir un de lliure al mes, etc.

⁵ En aquest sentit és important sensibilitzar el personal per a que es valori positivament (com una contribució a les famílies i a la igualtat d'oportunitats) que els homes puguin agafar els permisos.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

- 1.3. IMPULSAR LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA, PROMOVENT UNA PRESENCIA PARITÀRIA DE DONES I HOMES, EN LA GESTIÓ MUNICIPAL I, ESPECIALMENT, EN LA IMPLEMENTACIÓ D'AQUEST PLA.

ACCIONS

1.3.1. Conèixer i visibilitzar la participació de dones i homes en els processos i espais participatius. Per exemple:

- ♦ Recollint en totes les activitats que es duguin a terme des del consistori, el nombre de dones i homes participants, les seves edats, orígens i les aportacions que fan, per veure si els interessos de unes i altres són els mateixos o diferents.
- ♦ Recollint en el registre d'entitats i associacions el nombre de dones i homes i els seus òrgans de direcció, així com en les seves memòries es destaquí també la participació de dones i homes en les seves activitats.

1.3.2. Implicar la ciutadania i les entitats de la vila, especialment les dones, en la implementació d'aquest Pla. Per exemple:

- ♦ Realitzant tallers participatius i informatius per donar a conèixer a la ciutadania, en especial a les dones, el Pla Municipal d'Igualtat d'Oportunitats per Dones i Homes per tal de prioritzar accions conjuntament.
- ♦ Difonent els continguts i propostes d'aquest Pla entre la ciutadania i les entitats locals.

1.3.3. Promoure la participació equilibrada de dones i homes en els processos i espais participatius de l'Ajuntament. Per exemple:

- ♦ Garantint que els horaris de les sessions participatives permetin l'assistència i la conciliació personal, familiar i laboral.
- ♦ Establint altres mecanismes de participació a través de la utilització de les noves tecnologies de la informació per permetre la participació d'aquelles persones que tenen dificultats per assistir a les sessions participatives (s'hauria de garantir l'accés a les noves tecnologies, ja que en moltes ocasions o tenen equipament informàtic a casa però no saben utilitzar-lo o no disposen d'ordinador).
- ♦ Procurant, quan sigui possible, que la presidència dels òrgans de participació municipal siguin paritaris.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

1.3.4. Incloure la perspectiva de gènere en el futur Pla de Participació a Sant Celoni. Per exemple:

- ♦ Incorporant les propostes d'aquest Pla en les accions que es proposen al Pla de Participació a Sant Celoni.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Totes les àrees i serveis municipals

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

1. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

- 1.4. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, VISUAL I ESCRITA DE L'AJUNTAMENT I DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ LOCALS.

ACCIONS

1.4.1. Garantir la utilització d'un llenguatge no sexista, per exemple:

- ♦ Oferint formació en llenguatge no sexista aplicat a l'administració pública.
- ♦ Difonent en els àmbits de comunicació municipals i en les diverses regidories de l'Ajuntament manuals o llibres d'estil de llenguatge i imatges no sexistes.
- ♦ Utilitzant termes genèrics que incloguin a dones i homes en aquells serveis municipals que utilitzen el masculí com a genèric, per exemple: Oficina de Formació de Persones Adultes en lloc de Centre de Formació d'Adults, l'Oficina Municipal d'Atenció al Consumidor es podria dir 'Oficina Municipal d'Atenció al Consum.

1.4.2. Garantir que els noms de les categories laborals, així com de les regidories, àrees o serveis, cartells dels despatxos o altres denominacions no siguin sexistes.

1.4.3. Fomentar en els mitjans de comunicació la utilització d'imatges no estereotipades ni sexistes entorn el paper social de dones i homes, per exemple:

- ♦ Evitar relacionar sempre a les dones amb els espais domèstics i als homes amb el món productiu.
- ♦ Procurant una presència equilibrada de dones i homes que opinen sobre temes que preocupen a la ciutadania.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Totes les àrees i serveis municipals

ÀMBIT D'ACTUACIÓ II: TERRITORI

Per una organització territorial sostenible des d'una perspectiva de gènere

Els temes relacionats amb l'organització territorial es consideren habitualment àmbits que no tenen cap vinculació ni relació amb les polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes. Per això, en aquests àmbits no hi ha informació suficient que ens permeti veure les desigualtats econòmiques, socials i altres aspectes que afecten de manera diferent a homes i dones. **L'organització territorial generalment ha prioritzat el món productiu com a motor de desenvolupament, mentre que les necessitats i activitats de l'àmbit familiar-domèstic han quedat en un segon lloc, supeditades a les necessitats i activitats econòmiques i comercials.** Però l'espai urbà no és un escenari neutre indiferent al sexe, com no ho és per l'ètnia, la classe social, les condicions psico-físiques i/o l'edat. Les dones, pels rols i activitats que desenvolupen habitualment, fan un ús de l'espai urbà més intens i diferenciat del masculí: majors desplaçaments dins el municipi, major ús dels diferents recursos i serveis de la ciutat, mobilitat amb càrregues com els cotxets dels infants o els carrets de la compra. A més, tenen més problemes per a una mobilitat més lliure per qüestions de seguretat.

D'altra banda, **la problemàtica de l'accés a l'habitatge no afecta per igual a tots els col·lectius de població.** La possibilitat d'accedir a un habitatge depèn de factors socio-econòmics i hi ha determinades persones que es troben en clara situació de dificultat: persones que viuen soles, llars monomarentals/monoparentals, persones aturades, el jovent o persones immigrades. En la majoria d'aquests col·lectius hi ha moltes més dones que homes i, per tant, les dones es troben en una situació més desfavorable a l'hora d'accedir a l'habitatge. A més, cal afegir la responsabilitat en l'àmbit privat i la configuració dels habitatges que té repercussions en la vida diària.

Les dones, per l'assignació de gènere que estableix socialment la seva responsabilitat sobre l'àmbit domèstic, **han desenvolupat una sèrie d'estratègies per optimitzar i gestionar els recursos de l'entorn en què es troben.** En aquest sentit, **caldria recuperar i aprofitar els sabers femenins en tant que signifiquen maneres de fer que contribueixen a la millora i conservació del medi ambient més proper i, així, per extensió, a la sostenibilitat del sistema.** L'àmbit municipal és un espai clau en el que centrar estratègies mediambientals per modificar els comportaments i les actituds envers la natura en el seu sentit més ampli. A més a més, cal tenir en compte les repercussions directes en la qualitat de vida i la salut de la ciutadania.

En aquest sentit es fa necessari que les polítiques territorials locals (urbanístiques i de via pública, d'habitatge, de mobilitat i transport, mediambientals...) contemplin les necessitats de la vida quotidiana de les persones, tenint en compte els diferents usos que es fan del municipi i les limitacions que pot produir un mal disseny de l'espai urbà i de l'organització territorial per als diferents col·lectius de la ciutadania.

Aquest capítol recull propostes per afavorir una organització territorial que possibiliti el desenvolupament sostenible des de la perspectiva de gènere, ja que la incorporació de la perspectiva de gènere al territori passa per incorporar a les polítiques municipals aspectes adreçats a millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit de Territori

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	2.1. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ URBANÍSTICA QUE CONTEMPLI LES NECESSITATS I VIVÈNCIA DE L'ESPAI DE DONES I HOMES DE TOTES LES EDATS. 2.2. ADEQUAR L'ESPAI PÚBLIC I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES I DERIVADES DE LES DIVERSES ACTIVITATS QUE REALITZEN. 2.3. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE. 2.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS MEDIAMBIENTALS.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

2.1. PROMOUR E UNA ORGANITZACIÓ URBANÍSTICA QUE CONTEMPLI LES NECESSITATS I VIVÈNCIA DE L'ESPAI DE DONES I HOMES DE TOTES LES EDATS.

ACCIONS

2.1.1. Dotar de recursos (formació i informació) als i les professionals d'Entorn i Espai Públic, amb responsabilitat en aquesta temàtica, sobre com incorporar la perspectiva de gènere al planejament i disseny de la ciutat.

- ♦ Establir canals de comunicació entre les diferents regidories de les àrees d'Entorn i Espai Públic i Servei a la Dona per a que arribin les propostes formatives i informatives (bibliografia⁶, articles, nous projectes, bones pràctiques) en matèria d'urbanisme amb perspectiva de gènere.
- ♦ Participar en propostes formatives sobre gènere i ciutat adreçades al personal especialista en qüestions urbanístiques.
- ♦ Participar en projectes d'intercanvi sobre ciutat i gènere (per exemple, el programa europeu URBAL promou, a través de xarxes de cooperació, l'intercanvi d'experiències i solució de problemes concrets de desenvolupament urbà).

2.1.2. Impulsar la participació de la ciutadania en els òrgans que intervenen en el disseny i desenvolupament de les polítiques de planejament urbà.

- ♦ A través de tallers participatius a Sant Celoni, a la Batllòria i a les diverses urbanitzacions per conèixer les necessitats específiques de les dones que viuen en aquests barris i la relació amb el centre de la ciutat.
- ♦ Mitjançant enquestes per conèixer les zones que produeixen més inseguretat i el perquè, l'ús dels espais verds o dels edificis i equipaments municipals, la vivència de l'espai de les persones d'edat avançada, etc.
- ♦ Mantenint iniciatives com els itineraris segurs d'accés a l'escola amb participació ciutadana en la seva creació, manteniment i avaluació.
- ♦ Tenint en compte el perfil d'associacions que poden intervenir en els processos de participació urbanística per a que intervinguin també entitats de caire social i quedin reflectides les necessitats de tota la ciutadania.
- ♦ Procurant una participació paritària de dones i homes.

⁶ 'Las mujeres y la ciudad. Manual de recomendaciones para una concepción del entorno habitado desde el punto de vista del género' Fundació Maria Aurèlia Capmany.

'Planejament urbanístic, espais urbans i espais interiors des de la perspectiva de les dones' Institut Català de les Dones, 2005.

'Perspectiva de gènere en el disseny de les nostres ciutats' Diputació de Barcelona, butlletí digital de l'Oficina Tècnica de Cooperació, numero 18, març 2004

'Urbanismo con Perspectiva de Género' Instituto Andaluz de la Mujer.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

2.1.3. Reconèixer l'aportació de les dones a la societat al llarg de la història, i al municipi en particular. Per exemple:

- ♦ Tenint en compte l'assignació de noms de dones rellevants a carrers, places, edificis públics o d'altres espais del municipi. Aquesta acció pot anar acompanyada amb una campanya de "descobriment" del personatge i la seva aportació o en el cartell del carrer també es pot posar una breu explicació sobre la seva qui va ser aquella dona.
- ♦ Recuperant edificis històrics relacionats amb l'activitat passada de les dones i donant-ho a conèixer en el mitjans de comunicació municipals.

2.1.4. Desenvolupar una distribució més equilibrada dels serveis i equipaments que trenqui amb la dependència amb el centre i faciliti la participació i la conciliació dels temps familiar, laboral i de lleure. Per exemple:

- ♦ Descentralitzant els equipaments i serveis.
- ♦ Promovent la creació de comerços fora de la zona centre per a facilitar la conciliació dels temps i per trencar amb la dependència amb el centre.

2.1.5. Aprofitar l'entorn natural de Sant Celoni com a espai de relació i de descans saludable en condicions de seguretat.

- ♦ Facilitant espais per a la relació i gaudiment de l'entorn natural de Sant Celoni, per exemple: pistes per a caminar senyalitzades i amb bona visibilitat, espais per a descansar i relaxar-se, etc.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Eix Transversal de Sostenibilitat i Ciutadania (Àrea de Presidència)
- ☐ Àrea d'Entorn
- ☐ Àrea d'Espai Públic
- ☐ Patrimoni (Àrea d'Administració General)
- ☐ Promoció Cultural (Àrea de Cultura)

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

2.2. ADEQUAR LA VIA PÚBLICA I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES I DERIVADES DE LES DIVERSES ACTIVITATS QUE REALITZEN.

ACCIONS

2.2.1. Conèixer quines són les dificultats que afecten més directament a la ciutadania en relació a l'ús de l'espai urbà i la mobilitat. Per exemple:

- ♦ Identificant els llocs que creen inseguretat, per exemple els passos de la via del tren, espais amb visibilitat reduïda en els carrers, places i parcs del municipi.
- ♦ Segregant les dades per sexe en tots els estudis sobre mobilitat i/o ús dels transports que es facin al municipi.
- ♦ Coneixent la mobilitat que implica el treball reproductiu o les activitats d'oci.
- ♦ Recollint les necessitats de mobilitat de dones i homes en els processos o espais participatius que hi hagi de l'àmbit de territori.

2.2.2. Continuar treballant per eliminar les barreres arquitectòniques de la vila i garantir l'accessibilitat, tant a la via pública com als edificis públics i serveis. Per exemple:

- ♦ Integrar directrius per a l'eliminació de barreres arquitectòniques en el Pla Especial d'Actuació per a l'Accessibilitat del municipi de Sant Celoni i en el Pla de Mobilitat.
- ♦ Ampliant les voreres estretes i adequant-les a les persones amb mobilitat reduïda, cotxets de nadons i carrets de la compra.
- ♦ Sol·licitant a les administracions competents la supressió de barreres arquitectòniques als transports que no són municipals (trens i estació de tren, autobusos interurbans).

2.2.3. Mantenir el servei de transport públic intraurbà, adequant-lo a les necessitats dels usuaris i usuàries i a les diferents activitats que es desenvolupen a la vila (activitats laborals, treball familiar-domèstic, estudis, oci i lleure). Per exemple:

- ♦ Garantint que el transport públic arribi a tots els barris i zones de Sant Celoni.
- ♦ Optimitzar els recorreguts del transport públic per a que s'adeqüin a la ubicació dels serveis (supermercats, centre mèdic, espais educatius-especialment de secundària⁷- etc.), equipaments i recursos de la vila.

⁷ Existeix un servei de transport escolar per a l'alumnat d'escoles de primària però s'ha detectat insuficiència de transport públic de la Batllòria a l'Institut provocant la dependència dels i de les joves d'un vehicle privat.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

2.2.4. Tenir en compte les necessitats específiques de dones i homes a l'hora d'aplicar el pla de mobilitat de la vila o altres accions de mobilitat. Per exemple:

- ♦ Garantint la participació de dones i homes en el processos d'implementació i avaluació del Pla de Mobilitat.
- ♦ Estudiant i tenint en compte l'impacte diferencial que poden tenir les actuacions previstes en dones i homes, segons la seva situació de partida.

2.2.5. Adequar l'espai públic a les activitats derivades del treball familiar-domèstic. Per exemple:

- ♦ Incorporant, en els espais comuns dels WC dels equipaments públics, espais per canviar els nadons.
- ♦ Facilitant la guarda dels carrets/bosses de la compra o els cotxets dels infants en els equipaments municipals.
- ♦ Contemplant la participació de les dones en el disseny del Pla de parcs, jardins i jocs infantils, donat que són elles les que habitualment estan amb la canalla i, per tant, són molt coneixedores d'aquests espais i de les necessitats que hi ha⁸.

2.2.6. Establir una xarxa de carrils-bici que comuniquin els diferents barris de Sant Celoni.

2.2.7. Promoure l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport alternatiu, segur i respectuós amb el medi ambient. Per exemple:

- ♦ Promovent la utilització de la bicicleta entre la gent jove, especialment les noies, com a vehicle segur, independent i que disminueix la sensació d'inseguretat.
- ♦ Donant a conèixer recorreguts i pistes adaptades per l'ús de bicicleta.
- ♦ Ampliant els pàrking de bicicletes als equipaments.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Àrea d'Entorn
- ☐ Àrea d'Espai Públic

⁸ També s'hauria de contemplar la participació dels nens i nenes en el disseny dels espais que són per a ells i elles, a través de la creació d'un Consell infantil o alguna cosa semblant.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

2.3. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE.

ACCIONS

2.3.1. Facilitar l'accés a l'habitatge de les persones que tenen dificultats per comprar i/o llogar. Per exemple:

- ◆ Reservant determinat percentatge d'habitatges (de venda i/o lloguer) a específics col·lectius com l'habitatge jove o l'habitatge de mediació social.
- ◆ Col·laborant en la tramitació de subvencions per ajudar a pagar el lloguer a persones arrendatàries en risc d'exclusió social per motius residencials.
- ◆ Realitzant una política d'habitatge d'acord amb criteris socials basats en la realitat de Sant Celoni, reservant un determinat percentatge d'habitatges (de venda i/o de lloguer) per a:
 - Llars monomarentals i monoparentals (hi ha més llars monomarentals).
 - dones que han patit o pateixen violència i volen accedir a un nou habitatge però tenen dificultats fer-ho.
 - persones en atur o treballadores i treballadors en precari (l'atur i la precarietat laboral són fenòmens que afecten en major mesura a les dones).
 - persones majors de 65 anys (hi ha més dones grans soles que homes) o altres situacions que dificultin l'accés a l'habitatge de promoció lliure.
 - Persones afectades per l'assetjament immobiliari.
 - Persones depenents i les seves famílies (on habitualment és la dona la responsable de la cura de les persones depenents a la llar).

2.3.2. Desenvolupar promocions d'habitatges per a gent gran⁹ adaptats que permetin la prestació d'un servei d'assistència (habitatges assistits).

2.3.3. Incentivar l'adequació dels habitatges envellits de Sant Celoni, on viuen sobretot persones grans¹⁰, a les seves necessitats (de mobilitat, d'espais, d'assistència...). Per exemple:

- ◆ Mirant si hi ha possibilitat d'establir convenis amb empreses privades, escoles taller/tallers ocupacionals que puguin encarregar-se de les reformes d'adequació dels habitatges¹¹.

⁹ La majoria de persones grans són dones i moltes d'elles viuen soles.

¹⁰ Com hem dit, la majoria de persones grans i que viuen soles són dones.

¹¹ En aquest sentit, seria interessant que l'Ajuntament subvencionés una part o algunes d'aquestes rehabilitacions com a manera d'incentivar-les.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

2.3.4. Promoure la construcció d'habitatges sense gènere, aquells que estan dotats d'atributs que són adaptables, que poden ser alterats per l'esdevenir de les persones. Per exemple¹²:

- ◆ Construint habitatges per a famílies i per altres modalitats de convivència en grup, en parella o en solitari.
- ◆ Fent habitatges que no separin en habitacions tancades les funcions de la vida quotidiana com cuinar, menjar o estar, sinó que promoguin espais plurifuncionals o que tingui parets movibles per poder variar les distribucions.
- ◆ Fent habitatges que contemplin, com a mínim, una estada per a tots els i les membres d'una llar i habitacions individuals per tothom.
- ◆ Fent habitatges que s'adaptin a les successives etapes del cicle vital de les persones.
- ◆ Vetllant per tal que els habitatges que es facin s'adeqüin als diferents modes de vida, a les diferències de cultura i de costums, de nombre de persones, de capacitat econòmica, etc.
- ◆ Promovent que es doni importància als espais intermedis (aquells que estan entre l'habitatge i el carrer amb els cotxes...) com a espais de relació veïnal que poden ajudar a trencar la separació que hi ha entre l'espai privat i l'espai públic.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)
- ☐ Àrea d'Entorn
- ☐ Àrea d'Espai Públic

12 Tot el que aquí es proposa està extret de l'article de l'Anna Bofill 'Vivienda y espacio comunitario', presentat a les jornades 'Urbanisme i Gènere' celebrades a Barcelona l'abril del 2005.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

2. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

2.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS MEDIAMBIENTALS.

ACCIONS

2.4.1. Introduir criteris de gènere en l'Agenda 21 Local. Per exemple¹³:

- ♦ Garantint la presència paritària de dones i homes en tots els espais i grups de participació, en els grups de treball de persones expertes i en els equips de persones dinamitzadores al llarg del procés així com en els espais de decisió i planificació.
- ♦ Utilitzant sistemes de recollida de dades que incorporin sempre la variable sexe.

2.4.2. Visibilitzar la importància de l'espai domèstic i les seves implicacions ambientals i del paper de les dones en la protecció de l'entorn. Per exemple:

- ♦ En les accions d'educació ambiental que es duguin a terme a la vila.
- ♦ En les campanyes d'optimització de l'ús domèstic dels recursos naturals .

2.4.3. Incorporar en les activitats i materials d'informació i sensibilització entorn la problemàtica dels residus, o qualsevol altra campanya o material medi ambiental adreçat a les llars, aspectes dirigits a promoure la corresponsabilitat de dones i homes en el treball domèstic. Per exemple¹⁴:

- ♦ Introduint en els materials imatges d'homes i dones fent les tasques domèstiques.
- ♦ Inclouent reflexions per sensibilitzar la població sobre la necessitat i els beneficis que comporta el fet que dones i homes compartim el treball domèstic tant en els materials com en les activitats d'educació ambiental adreçades a la ciutadania i, en especial, als infants així com en les campanyes d'optimització de l'ús domèstic de l'aigua.
- ♦ Fent cursos informatius sobre la correcta gestió dels residus adreçats a homes i dones i que promoguin la corresponsabilitat.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Sostenibilitat i Ciutadania (Àrea de Presidència)	☐ Àrea d'Espai Públic
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Mitjans de Comunicació (Àrea de Presidència)	☐ Promoció Cultural (Àrea de Cultura)
	☐ Àrea d'Entorn	

¹³ Per dur a terme aquesta acció pot ser molt útil utilitzar la 'Guia Metodològica para la incorporación de la perspectiva de género en las Agendas 21 Locales y los planes de urbanismo en Canarias', editat i publicat per la Consejería de Medio Ambiente y Ordenación Territorial del govern de Canàries el febrer de 2005.

¹⁴ Objectiu relacionat accions proposades a l'objectiu 7.1.6. del capítol dels Temps.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ III: POBLACIÓ

Prevenició i atenció de les situacions de violència, exclusió social i feminització de la pobresa.

En la societat industrialitzada s'han produït canvis sociodemogràfics com **l'augment de l'esperança de vida i la disminució de les taxes de natalitat que es tradueixen en el fenomen de l'envelliment de la població**. De la mateixa manera, **les onades migratòries de procedència extra comunitària europea estan generant transformacions socials i econòmiques** que repercuteixen de manera diferenciada en homes i dones.

En l'elaboració de les polítiques municipals cal tenir en compte no tan sols els fets demogràfics i les seves repercussions a nivell global, sinó també les conseqüències que tenen en alguns grups d'edat i col·lectius. Així doncs, l'exclusió social que significa la impossibilitat d'accedir als drets socials bàsics com l'accés a l'ocupació, a l'educació, a l'habitatge i a la salut, afecten especialment les dones, ja que la tradicional divisió sexual del treball (dones/àmbit familiar i homes/àmbit públic) ha propiciat que l'accés al mercat laboral sigui menor en les dones.

Això ha fomentat la desigualtat salarial i econòmica, generant així la **feminització de la pobresa** i de l'**exclusió social**. Per tant, alguns col·lectius són especialment vulnerables. És el cas de les dones que estan soles davant les responsabilitats familiars, les dones immigrants de procedència extra comunitària que pateixen una doble exclusió (en la seva pròpia cultura i en la societat d'acollida), les noies immigrants o de grups socials desfavorits (deserció escolar per dedicar-se al treball familiar) o les dones grans (amb pensions de viduitat precàries i amb problemes de salut).

Així doncs, **cal desenvolupar mesures d'intervenció i prevenció des de diverses àrees** (educació, formació ocupacional, serveis socials) per així evitar el risc d'exclusió. Però, sobretot posant l'accent de gènere que significa desenvolupar polítiques on es contemplin les desigualtats entre dones i homes dins d'aquests col·lectius i afavorir un equilibri en la distribució de les oportunitats.

No hem d'oblidar la violència domèstica i de gènere exercida sobre les dones, una realitat que, malauradament, és compartida a tot arreu i que es repeteix també al municipi. Així, l'objectiu central d'aquest capítol és donar resposta a les diferents manifestacions d'exclusió que pateix la població de Sant Celoni.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit de Població

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
3. PROMOURE LA INTEGRACIÓ, AUTONOMIA I EMPODERAMENT ¹⁵ DELS GRUPS EN RISC O EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.	3.1. AMPLIAR ELS RECURSOS ADREÇATS A LES PERSONES GRANS I DEPENDENTS I LES SEVES CURADORES I MILLORAR LA SEVA QUALITAT DE VIDA. 3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I DE L'EXCLUSIÓ SOCIAL. 3.3. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE LA POBLACIÓ MIGRADA.
4. CONTRIBUIR A L'ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VERS LES DONES PROMOVENT UN MUNICIPI PER A LA NO-VIOLÈNCIA.	4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. 4.2. CONSOLIDAR I AMPLIAR L'ATENCIÓ A LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA.

¹⁵ El terme **empoderament** va sorgir en la Conferència Mundial de les Dones a Beijing (Pequin) per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder. Aquesta expressió també incideix en una altra dimensió: la presa de consciència del poder que individualment i col·lectivament ostenten les dones i que té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat com a persona. Parteix de perspectives que enfoquen en el gènere i és vist com part del propi procés d'avanç cap a l'equitat de gènere (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

3. PROMOURE LA INTEGRACIÓ, AUTONOMIA I EMPODERAMENT DELS GRUPS EN RISC O EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

3.1. AMPLIAR ELS RECURSOS ADREÇATS A LES PERSONES GRANS I DEPENDENTS I LES SEVES CURADORES I MILLORAR LA SEVA QUALITAT DE VIDA.

ACCIONS

3.1.1. Informar i orientar a la ciutadania dels recursos i serveis que existeixen al municipi i/o a la comarca per facilitar la vida quotidiana de la gent gran, de les persones dependents i de les que tenen cura d'elles, així com dels beneficis que comporten per totes elles. Per exemple:

- ♦ Elaborant i difonent una Guia de Recursos per a persones dependents i persones curadores, amb llenguatge entenedor per a tothom.
- ♦ Explicant, a través de sessions informatives en diferents espais municipals, els recursos que existeixen i els beneficis que comporten per a les persones dependents i les que tenen cura d'elles promovent la participació de les famílies (homes, dones, fills i filles joves).

3.1.2. Mantenir i ampliar els serveis i recursos destinats a les persones dependents. Per exemple:

- ♦ Ampliant els serveis d'atenció domiciliària i el perfil de les persones que poden accedir al SAD (ajudes per a aquelles persones que es troben en els límits dels barems establerts per a poder accedir a aquest servei però que no poden pagar una ajuda privada).
- ♦ Contemplant la possibilitat de comptar amb un centre de dia i una residència al municipi (amb places subvencionades parcial o totalment).

3.1.3. Desenvolupar un programa de suport a les dones i els homes que tenen cura de persones dependents. Per exemple:

- ♦ Creant un centre de recursos i informació de serveis per a les famílies amb persones malaltes i dependents.
- ♦ Realitzant activitats puntuals per a les famílies amb persones dependents per donar eines i recursos per a la cura, suport emocional, etc... en horaris que facilitin la implicació dels diversos membres de la família i no només de la dona.
- ♦ Promovent un programa estable d'activitats en col·laboració amb el grup d'Ajuda Mútua de l'Associació Neurològica del Baix Montseny.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

3.1.4. Promoure la implicació de la família en la cura de les persones dependents. Per exemple:

- ♦ Planificant conjuntament amb els centres educatius de la vila (d'infants, adolescents, joves i persones adultes) tallers i activitats de promoció de la corresponsabilitat en les tasques de cura¹⁶.
- ♦ Fent accions de foment de la corresponsabilitat i, concretament, en les tasques de cura i atenció a les persones grans i dependents.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Eix Transversal d'Infància (Àrea de Presidència)	☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)	☐ Salut Comunitària (Àrea de Comunitat)
	☐ Educació (Àrea de Cultura)	☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)

¹⁶ Aquesta acció està relacionada amb l'objectiu 5.1.3. del Capítol d'Educació

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

3. PROMOURE LA INTEGRACIÓ, AUTONOMIA I EMPODERAMENT DELS GRUPS EN RISC O EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I DE L'EXCLUSIÓ SOCIAL.

ACCIONS

3.2.1. Conèixer com afecten els processos d'exclusió social a les dones i els homes del municipi. Per exemple:

- ♦ Segregant per sexe, edat i situació familiar totes les dades de problemàtiques ateses als serveis socials municipals.
- ♦ Tenint en compte les diferents situacions i necessitats de dones i homes en el desenvolupament dels programes i accions adreçades a actuar davant els processos d'exclusió social.

3.2.2. Mantenir i aprofundir en la coordinació entre els Serveis Socials i Orientació Laboral per tal d'aprofitar els recursos i millorar la inserció laboral de les dones usuàries dels Serveis Socials. Per exemple:

- ♦ Establint una taula de treball periòdica o altres mecanismes de coordinació formal per intercanviar informació sobre usuàries amb necessitats d'inserció, les possibilitats d'inserció existents i establiment de mesures d'actuació concretes.

3.2.3. Mantenir l'accés de les llars monoparentals/monomarentals (formades majoritàriament per dones soles) i en risc o situació d'exclusió social a les diferents prestacions i recursos socials municipals. Per exemple:

- ♦ Mantenint la monoparentalitat/monomarentalitat com a criteri a valorar en la concessió dels diferents tipus de d'ajuts (ajuts per l'estudi dels fills i filles, per la realització d'activitats extraescolars, per al pagament de la llar d'infants, etc.) i en l'accés a la formació ocupacional.
- ♦ Establint altres criteris de gènere detectats al municipi en els barems establerts per a l'adjudicació i concessió d'ajuts.

3.2.4. Dur a terme accions de suport, motivació i orientació per a dones en risc o situació d'exclusió social. Per exemple:

- ♦ Fent activitats d'autoestima, d'habilitats socials, d'eines personals o d'orientació sociolaboral per a dones receptores del PIRMI o participants dels programes adreçats a famílies amb problemàtiques socials.
- ♦ Promovent i facilitant l'accés a activitats normalitzades que s'ofereixen al municipi¹⁷.

¹⁷ Acció relacionada amb l'objectiu 5.3.4. del capítol d'Educació

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

3.2.5. Introduint la perspectiva de gènere en els projectes i activitats de cooperació al desenvolupament que es duguin a terme. Per exemple:

- ♦ Visibilitzant la situació de les dones en els països en vies de desenvolupament, en els països en situació de conflicte, etc.
- ♦ Fent projectes específics de suport a les dones de països o zones en vies de desenvolupament o conflicte.
- ♦ Treballant conjuntament amb la Coordinadora d'Entitats Solidàries per valorar i integrar la perspectiva de gènere com a barem en l'accés a les subvencions.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)	☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Orientació Laboral (Àrea de Comunitat)	☐ Educació (Àrea de Cultura)
	☐ Solidaritat (Àrea de Comunitat)	☐ Eix Transversal d'Infància (Àrea de Presidència)
		☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

3. PROMOURE LA INTEGRACIÓ, AUTONOMIA I EMPODERAMENT DELS GRUPS EN RISC O EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

3.3. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE LA POBLACIÓ MIGRADA.

ACCIONS

3.3.1. Introduir la perspectiva de gènere en els estudis i accions sobre immigració i igualtat d'oportunitats que es realitzin al municipi.

- ♦ Tenint en compte que la precarietat i la dependència tenen un major impacte en les dones immigrades.
- ♦ Tenint present que fenòmens com l'absentisme escolar afecten de manera diferenciada a les noies i els nois immigrants.

3.3.2. Continuar desenvolupant les activitats lingüístiques i culturals que facilitin l'adaptació de les dones immigrades . Per exemple:

- ♦ Mantenint el Curs per a Dones Immigrades al Centre de Formació de Persones Adultes.
- ♦ Fent les activitats a través de les escoles o altres espais on sigui habitual la presència i la participació de les dones. En aquest sentit, també es podria desenvolupar un projecte d'intercanvi de mares i pares immigrants i autòctons.

3.3.3. Establir espais de relació entre persones immigrades (comunitàries i extracomunitàries) i autòctones, per afavorir la convivència i el coneixement d'altres cultures, fent activitats en les que ambdós col·lectius (immigrades i autòctones) s'impliquin al mateix nivell. Per exemple:

- ♦ Inclusió en les festes comunitàries, associacions de veïnat, etc. de dones i homes immigrants.
- ♦ Impulsant l'intercanvi de coneixements al Centre de Formació de Persones Adultes¹⁸.
- ♦ Creant espais de relació entre el jovent del municipi per a facilitar el contacte i la relació entre iguals de diversos orígens.
- ♦ Fent periòdicament una activitat, a través del mercat municipal, relacionada amb la gastronomia d'altres països, per tal que les persones que van al mercat entrin en contacte amb les persones migrades i aquestes acudeixen al mercat, amb tot el que això implica a nivell d'integració (coneixement de gent, del menjar de la zona, xarxes de relació...).
- ♦ Promovent el treball conjunt entre les AMPAS i entitats i serveis municipals per afavorir la relació, l'intercanvi i el coneixement entre la població de diferents procedències.

¹⁸ Acció relacionada amb l'objectiu 5.3.3. del capítol d'Educació

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

3.3.4. Implicar les dones immigrades en els espais de participació que es puguin crear en matèria d'immigració, per a què les seves problemàtiques específiques siguin contemplades. Per exemple:

- ♦ Garantint la participació de dones immigrades de diferents procedències i amb diferents situacions familiars i laborals.

3.3.5. Fer activitats de sensibilització dirigides a la ciutadania per superar prejudicis i estereotips entorn les persones immigrants i donar a conèixer el valor enriquidor de la convivència de diferents cultures. Per exemple:

- ♦ Potenciant la participació de les entitats i associacions del municipi en la promoció d'una ciutat acollidora, respectuosa i compromesa, a través de pactes ciutadans, incentius a les activitats que promoguin el reconeixement i el respecte a la diversitat, etc.
- ♦ Fent activitats als centres educatius de la vila treballant el respecte a la diferència i diversitat.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)
- ☐ Orientació Laboral (Àrea de Comunitat)
- ☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
- ☐ Eix Transversal d'Infància (Àrea de Presidència)
- ☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)
- ☐ Educació (Àrea de Cultura)
- ☐ Ponència d'Igualtat

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

4. CONTRIBUIR A L'ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VERS LES DONES PROMOVENT UN MUNICIPI PER A LA NO-VIOLÈNCIA.

4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

ACCIONS

4.1.1. **Proposar intervencions educatives de prevenció de la violència adreçades a l'alumnat dels centres d'educació formal i no formal del municipi. Per exemple:**

- ♦ Realitzant tallers de prevenció de la violència de gènere als centres educatius i institut del municipi i ampliar-ho a altres grups (cicles formatius i secundària, per exemple).
- ♦ Fent activitats específiques de promoció de la igualtat d'oportunitats i de comportaments no sexistes ni violents.
- ♦ Promovent la realització d'un crèdit de síntesi que contempli la temàtica de gènere, igualtat d'oportunitats, prevenció de la violència, etc. als centres d'educació secundària de Sant Celoni.

4.1.2. **Programar activitats formatives i informatives (cursos, tallers, sessions informatives...) sobre igualtat d'oportunitats, tractament i prevenció de la violència adreçades al personal docent dels centres i entitats educatives de Sant Celoni.**

- ♦ Fent difusió entre la comunitat educadora de materials diversos sobre el tema (dades i estudis sobre violència i gent jove, recursos i materials educatius per treballar amb el grup o classe, webs, etc.).
- ♦ Fent arribar informació de les activitats i propostes que s'organitzen des de diferents institucions supramunicipals o entitats especialitzades en aquesta temàtica.
- ♦ Proposant accions adreçades als i les docents sobre prevenció de la violència domèstica en els centres educatius: com detectar les situacions de violència domèstica i que cal fer en aquestes situacions.
- ♦ Proposant accions formatives, similars a les abans esmentades, als i les educadores i monitores d'educació en el lleure del municipi.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

4.1.3. Realitzar sessions adreçades a mares i pares per informar sobre la violència, prevenció i detecció, i promoure la igualtat d'oportunitats.

- ♦ Realitzant activitats formatives i informatives sobre igualtat d'oportunitats i prevenció de la violència adreçades a les AMPAs i als pares i mares tant de primària com secundària i batxillerat.

4.1.4. Desenvolupar intervencions de prevenció de la violència de gènere en altres espais educatius i de formació del municipi. Per exemple:

- ♦ Al Centre de Formació de Persones Adultes proposant xerrades, sessions informatives o un mòdul sobre la violència de gènere, les seves causes i recursos dels quals disposen les dones agredides.
- ♦ Als centres d'educació no formal (espai La Rentadora) adaptant els continguts a l'edat dels i de les participants, en especial, desenvolupant activitats adreçades a la gent jove per a prevenir relacions abusives.

4.1.5. Mantenir i incrementar les accions municipals de sensibilització entorn la violència de gènere. Aquestes accions haurien d'anar acompanyades d'altres sobre igualtat d'oportunitats en general (corresponsabilitat, conciliació, estereotips, etc.). Per exemple:

- ♦ Mantenint el redactat del manifest contra la violència que es realitza el 25 de Novembre, Dia Internacional contra la Violència vers les Dones.
- ♦ Donant suport a les accions o campanyes institucionals que denunciïn i rebutgin la violència de gènere, fent-ne difusió entre la ciutadania.
- ♦ Realitzant activitats entorn el 25 de Novembre on la ciutadania (de totes les edats) participi activament.
- ♦ Desenvolupant accions de sensibilització adreçades a la ciutadania i que ajudin a trencar amb els estereotips i falses imatges del perfil de dona maltractada i home agressor.
- ♦ Difonent la guia de bones pràctiques entorn el tractament de la violència als mitjans de comunicació entre els i les professionals de la comunicació¹⁹.
- ♦ Procurant que els mitjans de comunicació donin espai a la violència vers les dones (violència domèstica, desigualtats i discriminacions per raó de sexe, etc.) en les seves programacions.
- ♦ Informant a la web municipal sobre les causes de la violència vers les dones o facilitant enllaços a altres pàgines amb aquests continguts.

4.1.6. Potenciar la participació de les associacions i entitats de Sant Celoni en la promoció de la no-violència vers les dones i en accions adreçades a la igualtat d'oportunitats, a la sensibilització i a la prevenció. Per exemple:

- ♦ Participant en el manifest contra la violència de gènere.
- ♦ Establint amb les associacions del municipi un 'Acord Ciutadà contra la Violència vers les dones' (promovent i sensibilitzant a les entitats i associacions municipals a participar en l'eradicació de la violència vers les dones des de el seu àmbit d'actuació).

¹⁹ Recomanacions sobre el Tractament de la Violència de Gènere en els Mitjans de Comunicació, Institut Català de les Dones.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

4.1.7. Impulsar i donar suport a les iniciatives sorgides des de la societat civil entorn la violència de gènere. Per exemple:

- ♦ Atorgant subvencions específiques a les entitats que treballin el tema.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)
- ☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
- ☐ Educació (Àrea de Cultura)
- ☐ Eix Transversal d'Infància (Àrea de Presidència)
- ☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

4. CONTRIBUIR A L'ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VERS LES DONES PROMOVENT UN MUNICIPI PER A LA NO-VIOLÈNCIA.

4.2. CONSOLIDAR I AMPLIAR L'ATENCIÓ A LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA.

ACCIONS

4.2.1. Establir els mecanismes de coordinació necessaris per garantir el funcionament adequat del Protocol d'Atenció. Per exemple:

- ♦ Mantenint i revisant el Protocol del Servei a la Dona davant casos de violència de gènere i fer-ne un seguiment del mateix (a través d'una comissió de seguiment que periòdicament avalui el funcionament del Protocol i elaborant indicadors de seguiment i avaluació).
- ♦ Estudiant la possibilitat d'integrar a representants educatius en la comissió interdisciplinària del Protocol.
- ♦ Establint un sistema d'informació conjunt entre tots els agents implicats que permeti l'intercanvi, tractament i anàlisi de dades comunes.

4.2.2. Mantenir i ampliar, en cas necessari, els serveis específics d'atenció a víctimes de violència. Per exemple:

- ♦ Mantenint els Serveis d'Assistència Psicològica i Assessorament Jurídic i ampliar els horaris d'atenció d'aquests serveis.
- ♦ Mantenint l'acolliment d'urgència tenint en compte el suport psicològic i atenció específica a dones en situació d'acollida d'urgència.
- ♦ Desenvolupant activitats per afavorir la recuperació integral (autoestima, habilitats socials, integració social i laboral...) de les dones i homes que han patit o pateixen violència.
- ♦ Desenvolupant activitats adreçades als fills i filles que han viscut situacions de violència a la família.

4.2.3. Establir un programa de formació permanent per als i les agents implicades en el Protocol del Servei a la Dona per tal de dotar-los de les eines adients d'intervenció. Per exemple:

- ♦ Fent accions formatives periòdiques per als i les professionals de la Policia Local i altres cossos de seguretat, els Serveis Socials, i en especial als Serveis Sanitaris, etc.

4.2.4. Consolidar el Protocol per a Casos de Mutilació Genital Femenina (MGF).

- ♦ Integrant en l'equip de treball a dones immigrants originàries de països on es practiqui la MGF.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Comissió de Seguiment del protocol del Servei a la Dona.
	☐ Comissió de Seguiment del protocol per a casos de Mutilació Genital Femenina.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ IV: EDUCACIÓ

La coeducació: eina pel desenvolupament integral de les persones

Coeducació²⁰:

*Mètode educatiu que parteix del principi d'igualtat entre els sexes i la no discriminació per raó de sexe. **Coeducar significa educar conjuntament a nenes i nens en la idea que hi ha diverses mirades i visions del món**, diferents experiències i aportacions fetes per dones i homes que han de conformar la cosmovisió col·lectiva i sense les quals no es pot interpretar ni conèixer el món ni la realitat. Coeducar significa no establir relacions de domini que supeditin un sexe a l'altre, sinó incorporar en igualtat de condicions les realitats i la història de les dones i dels homes per educar en la igualtat des de la diferència.*

La **construcció del sistema sexe-gènere** es realitza en el context dels diferents espais educatius en què té lloc el procés de socialització de la persona: família, lleure, escola, mitjans de comunicació, etc. En aquest procés s'assignen diferents rols i valors i es potencien diverses capacitats en funció del sexe.

Per una banda, és necessari potenciar la **coeducació com a filosofia pedagògica** que, partint d'una anàlisi de gènere, fomenti actituds, valors i capacitats que possibilitin un autèntic desenvolupament integral de cada nen i nena. Aquest treball implica la sensibilitat de la comunitat escolar i de la societat en general. Escola i família han d'avançar en la construcció d'un sistema coeducatiu que prepari les persones per a la plena corresponsabilitat en l'àmbit públic i en el domèstic.

El sistema educatiu públic va jugar un paper fonamental en l'**assignació de rols a través de l'escola segregada**. La diferenciació de models per a nois i noies ha quedat superada amb l'escola mixta, però **la coeducació és molt més que això**, i encara s'ha d'avançar més, per exemple, en el disseny de programes que facilitin, no tan sols l'elecció d'opcions acadèmiques i professionals no estereotipades, sinó que posi els mitjans perquè homes i dones puguin ser persones plenament corresponsables, potenciant en l'alumnat la presa de decisions i el desenvolupament de l'autonomia i la responsabilitat a nivell personal, familiar, social i professional, des de l'autoconeixement i l'autoestima. Això implica també contemplar l'educació de forma integral, tenint en compte tots els espais de socialització de la persona: el sistema d'educació reglat (centres escolars i centres de formació de persones adultes) i l'educació no formal (família, llars d'infants, educació en el lleure).

Per altra banda, **cal garantir que les dones i els homes d'edat adulta tinguin les mateixes oportunitats** d'accés al coneixement i a la formació. Això implica fomentar especialment la formació de les dones adultes i grans, ja que han estat elles les que han estat relegades a l'àmbit domèstic i al marge dels espais educatius. Al mateix temps, cal reconèixer i fer visibles els coneixements que les dones han adquirit en el desenvolupament de les tasques reproductives.

²⁰ Mujer y Educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia. Editorial Graó. Barcelona, 2002. Pág. 224

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit d'Educació

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
5. PROMOURE LA COEDUCACIÓ I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL	5.1. POTENCIAR LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ALS ESPAIS EDUCATIUS DE SANT CELONI I LA COEDUCACIÓ COM A EIX TRANSVERSAL A TOTA ACCIÓ EDUCATIVA. 5.2. INCENTIVAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN LA TASCA EDUCATIVA. 5.3. PROMOURE LA FORMACIÓ INTEGRAL DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

5. PROMOURE LA COEDUCACIÓ I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL

5.1. POTENCIAR LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ALS ESPAIS EDUCATIUS DE SANT CELONI I LA COEDUCACIÓ COM A EIX TRANSVERSAL A TOTA ACCIÓ EDUCATIVA.

ACCIONS

5.1.1. Conèixer la realitat educativa al municipi per tal de detectar les tendències de gènere que es donen i establir accions per tal de promoure la igualtat d'oportunitats en els espais educatius municipals (educació formal i no formal).

- ♦ Recollint i sistematitzant les dades, a cada curs escolar, de la presència de noies i nois als centres educatius per cursos (en especial cicles formatius, PTTs i batxillerats) tenint en compte, també, el país de naixement com a indicador qualitatiu.
- ♦ Realitzant un seguiment als nois i les noies que han realitzat Cicles Formatius i PTTs per tal de conèixer el nivell d'ocupació (amb dades segregades) i els itineraris escollits en cas que continuïn amb els seus estudis.
- ♦ Coneixent el nivell de participació de noies i nois en les propostes educatives no formals al municipi (Safareig, Escola de Música i Expressió, Activitats extraescolars – esportives i culturals-... etc.).
- ♦ Recollint i analitzant les dades de fracàs i absentisme escolar del municipi segregant-les per sexe i altres variables socials (tenint en compte tant l'entorn social com el context territorial i familiar). Per exemple:
 - Analitzant les causes que influeixen en el fracàs escolar i la diferència/similitud d'aquestes entre nois i noies per tenir-les en compte a l'hora d'intervenir.
 - Contemplant les diferents situacions i necessitats de la població immigrada, des d'una perspectiva de gènere, a l'hora de treballar la problemàtica del fracàs i absentisme escolars.

5.1.2. Informar i formar la comunitat educativa (el professorat, monitoratge d'activitats de lleure o altres agents educatius) en matèria de coeducació i igualtat d'oportunitats. Per exemple:

- ♦ Incloent periòdicament en les sessions del Consell Escolar Municipal (a través dels seus mecanismes de participació) i en les circulars que s'envien periòdicament als centres escolars del municipi aspectes i orientacions específiques per fomentar el desenvolupament de pràctiques coeducatives a les escoles, tenint en compte sempre la utilització d'un llenguatge i unes imatges no sexistes.
- ♦ Actualitzant i ampliant l'apartat de recursos i materials didàctics de coeducació i igualtat d'oportunitats del Centre de Recursos Pedagògics i de la Biblioteca (Racó de Pares i Mares).
- ♦ Divulgant dades i referències de la realitat escolar i educativa que afavoreixin la reflexió sobre la igualtat d'oportunitats a l'escola.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

- ♦ Realitzant activitats temàtiques (jornades anuals, seminaris... etc.) amb el professorat, les AMPAs dels centres educatius i el Centre de Recursos Pedagògics, amb els monitors i monitores de lleure infantil i altres educadors/es sobre coeducació i igualtat d'oportunitats. Alguns dels temes a treballar en aquest tipus d'activitats serien:
 - Com es transmeten els estereotips de gènere a través dels espais de joc i propostes per evitar-ho.
 - La importància de la diversificació de les activitats esportives en l'àmbit escolar i sobre la necessitat d'una participació equilibrada de nois i noies en totes les activitats esportives.
 - Ús d'un llenguatge no sexista en els materials que s'elaboren al centre (cartes als pares i mares, cartells, etc.) i en la relació amb l'alumnat així com la relació que hi ha entre el llenguatge (verbal i no verbal) i la construcció de la identitat de nens i nenes.
 - Com incorporar la mirada de gènere en l'orientació acadèmica i professional (especialment per aquelles persones que s'encarreguen de l'orientació dels i de les joves -tutors/es, psicopedagogs/gues, etc.-) o pels pares i mares sobre la incidència del gènere en les seves expectatives amb la finalitat de facilitar als seus fills i filles una elecció d'estudis i professió realment lliure i d'acord amb els seus interessos i capacitats.

5.1.3. Incloure en l'oferta municipal d'activitats educatives de l'Ajuntament alguna activitat o projecte de coeducació i que fomenti la igualtat d'oportunitats per fer/oferir als centres educatius de la vila (als centres d'educació infantil i primària, de secundària i a l'escola de persones adultes). Per exemple:

- ♦ Activitats per promoure el repartiment del treball domèstic entre dones i homes, sensibilitzant contra els estereotips sexistes i fent èmfasi en els beneficis que això comporta tant per assolir la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i una societat més justa i democràtica i per afavorir el desenvolupament i l'autonomia dels i les adolescents²¹.
- ♦ Premi de narrativa per escolars o concurs de cartells/còmics per a joves basat en el foment de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes o incorporant un apartat sobre igualtat d'oportunitats en altres convocatòries ja existents.
- ♦ Proposant la realització d'un crèdit sobre gènere i sexisme als centres educatius.
- ♦ Tallers o activitats on es qüestionin els estereotips de la imatge femenina i masculina i la seva relació amb la vida social i afectiva que es transmeten mitjançant la publicitat, el cinema, la literatura, etc..

²¹ Des de Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i dins el Programa '*Tempora: tots els temps en un temps*' emmarcat en la iniciativa comunitària EQUAL, s'ha desenvolupat un projecte de promoció de nous comportaments en el repartiment de les tasques domèstiques mitjançant noves propostes educatives en els dissenys curriculars de centres de primària i secundària de la ciutat de Barcelona. A l'IES Josep Pla, s'imparteix un crèdit de tasques domèstiques '*La química de la cuina*' revaloritzant les tasques domèstiques. El conjunt dels crèdits del projecte tenen a veure amb la formació per a la supervivència amb una visió àmplia: compra d'aliments, aprendre a cuinar, neteja dels espais de la casa, compra i manteniment de la roba, cura de les persones del nucli familiar, cura de sí mateix/a i dels i les altres.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

5.1.4. Fer accions informatives, de sensibilització i de motivació adreçades a nois i noies i que trenquin amb els estereotips de gènere que fan que determinats batxillerats i cicles formatius estiguin feminitzats o masculinitzats. Per exemple:

- ◆ Informant àmpliament a les noies i els nois sobre els cicles formatius i sobre les sortides professionals (incloent tot el ventall de noves professions que existeixen), les possibilitats de trobar feina que hi ha segons l'especialitat triada, les condicions laborals i retributives de cada professió i sobre els itineraris per a cadascuna de les formacions . Aquesta acció es podria treballar a través del Punt d'Informació Juvenil del municipi o de la visita del Bus de les Professions.
- ◆ Participant al projecte Dona UPC que pretén acostar les carreres universitàries més tècniques a les noies.

5.1.5. Mostrant experiències o casos concrets de persones que desenvolupen feines que no tenen a veure amb el seu rol tradicional de gènere per visibilitzar com qualsevol tipus de treball és vàlid per nois i noies i amb bones perspectives laborals

5.1.6. Tenir present en la programació municipal infantil i juvenil la coeducació com a criteri i valor transversal. Per exemple:

- ◆ Utilitzant un llenguatge no sexista ni discriminatori i no reproduint rols tradicionals en les activitats lúdiques i els jocs.
- ◆ Incloent temes sobre igualtat dona-home en les activitats i tallers per a joves, promovent el debat, la reflexió i el diàleg entre el jovent sobre temes com els estereotips, la parella, resolució de conflictes, etc.

5.1.7. Tenir present en l'àmbit esportiu la coeducació com a criteri i valor transversal. Per exemple:

- ◆ Utilitzant un llenguatge no sexista ni discriminatori i no reproduint rols tradicionals en les activitats lúdiques i els jocs.
- ◆ Incloent temes sobre igualtat dona-home en les activitats i tallers per a joves, promovent el debat, la reflexió i el diàleg entre el jovent sobre temes com els estereotips, la parella, resolució de conflictes, etc.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Festes (Àrea de Cultura)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Esports (Àrea de Cultura)
☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)	☐ Centre de Recursos Pedagògics
☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)	☐ Eix Transversal d'Infància (Àrea de Presidència)
☐ Orientació Laboral (Àrea de Comunitat)	☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)
☐ Educació (Àrea de Cultura)	
☐ Promoció Cultural (Àrea de Cultura)	

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

5. PROMOURE LA COEDUCACIÓ I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL

5.2. INCENTIVAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN LA TASCA EDUCATIVA.

ACCIONS

5.2.1. Promoure la participació de les famílies en el foment d'una educació basada en les persones, no en el seu sexe.

- ♦ Fent una xerrada o taller específic sobre educació no sexista.
- ♦ A l'Escola Bressol, promovent l'observació i el coneixement, per part de la família, de les inquietuds i preferències dels i les més menudes per a potenciar aquests interessos i evitar els estereotips o les tendències de gènere.

5.2.2. Mantenir i ampliar les activitats per a pares i mares amb oferta d'activitats infantils i aprofitar aquests espais per promoure la corresponsabilitat entre dones i homes en l'educació.

- ♦ Recuperant iniciatives com l'Espai 0-2 com espai de relació de pares i mares i de recolzament en la criança i educació de filles i fills incorporant la corresponsabilitat i coeducació com a eixos transversals.
- ♦ Potenciant i promovent la participació de pares als cursos de l'escola de música per a nadons.

5.2.3. Incentivar els pares (homes) per a que assisteixin a les reunions de pares i mares, a les entrevistes amb l'educador/a o a les activitats que es duguin a terme als centres educatius. Per exemple:

- ♦ Incloent en la informació que es dona un paper/fulletó informant sobre el Projecte Educatiu de Centre, la importància de la implicació de la família (tant del pare com de la mare, tutors o tutores... etc.) en l'educació dels seus fills i filles.
- ♦ Establint consells o altres mecanismes de participació per a pares i mares en els centres i en aquells espais municipals on es duguin a terme activitats per infants i joves.
- ♦ Adreçant una carta als pares (sense excloure les mares) on se'ls convidi a participar i se'ls sensibilitzi de la importància de que participin en l'educació dels seus fills i filles.
- ♦ Fent aquest tipus d'activitats en horaris que vagin bé a les mares però també als pares (es poden fer dos torns...).
- ♦ Fer alguna campanya de sensibilització adreçada als homes per promoure la corresponsabilitat de mares, pares i escola en l'educació dels fills i filles.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)	☐ Escola de Música i Expressió (Àrea de Cultura)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Educació (Àrea de Cultura)	☐ Mitjans de Comunicació (Àrea de Presidència)

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

5. PROMOURE LA COEDUCACIÓ I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL

5.3. PROMOURE LA FORMACIÓ INTEGRAL DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS

5.3.1. Dissenyar un programa municipal de formació de persones adultes integral a realitzar en els diferents equipaments municipals que integri la perspectiva de gènere com a eix transversal.

- ♦ Proposant accions i activitats dirigides a la població adulta de la Sant Celoni amb l'objectiu de qüestionar i provocar canvis en les relacions de gèneres. Alguns exemples d'activitats que es podrien dur a terme són:
 - Jornades/ activitats o xerrades sobre l'ús i distribució del temps per dones i homes i sobre el repartiment de les tasques familiars domèstiques, incidint tant en la seva importància com en el temps i l'energia que requereixen.
 - Curs de manteniment bàsic de la llar, en la mateixa línia del curs de manteniment i reparacions bàsiques de la llar que s'oferta a la Rentadora però integrant tasques domèstiques (com realitzar una llista de la compra amb pressupost tancat, costura de supervivència, tècniques per al manteniment de la roba, per exemple).
 - Taller d'intercanvi de tasques i responsabilitats entre dones i homes en l'àmbit domèstic des d'una vessant lúdica i divertida²²
 - Cursos d'Internet i noves tecnologies adreçats a dones orientats a fomentar el trencament de l'aïllament social que molt sovint pateixen les dones que es dediquen exclusivament a les tasques domèstiques.
 - Xerrades, exposicions, tallers sobre la història de les dones, en especial del municipi o comarca, i les seves aportacions a la societat.

5.3.2. Promoure l'accés de les dones a l'Oferta Municipal per a persones adultes, especialment d'aquelles en risc o situació d'exclusió o social. Per exemple:

- ♦ Mantenint i augmentant les subvencions a aquelles dones sense recursos econòmics per a que puguin accedir a la formació reglada.
- ♦ Fent difusió a través dels canals adequats per a que arribi a totes les dones de la formació que hi ha per a persones adultes i dels beneficis que aporta.
- ♦ Sensibilitzant i motivant a les persones usuàries de diversos serveis municipals (promoció econòmica i ocupació, serveis socials, etc.) sobre la importància de la formació bàsica, en cas que aquesta sigui necessària.

²² Per exemple: Guia de Bones Pràctiques de "Talleres de intercambio de tareas y responsabilidades entre hombres y mujeres en el ámbito doméstico", del "Proyecto AUKERA" de l'EMAKUNDE, Instituto Vasco de la Mujer.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

5.3.3. Promoure l'intercanvi de coneixements entre persones adultes que viuen al municipi, en especial dones adultes per fomentar el seu empoderament. Per exemple:

- ♦ Creant un Grup d'Intercanvi de Coneixements on cada persona pot ensenyar a la resta quelcom que sàpiga fer.

5.3.4. Segregar les dades (per sexe, edat i origen) de participació al Centre de Formació de Persones Adultes.

5.3.5. Estudiar la viabilitat i necessitat d'un servei de cangur al Centre de Formació de Persones Adultes per a infants sense escolaritzar.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
- ☐ Centre de Formació de Persones Adultes (Àrea de Cultura)
- ☐ Escola de Música i Expressió (Àrea de Cultura)
- ☐ Mitjans de Comunicació (Àrea de Presidència)
- ☐ Ponència de Formació Permanent

ÀMBIT D'ACTUACIÓ V: TEMPS

Temps productiu, reproductiu, comunitari i personal, per una nova distribució dels temps

L'activitat productiva i reproductiva no són activitats paral·leles, estan vinculades, es condicionen mútuament i tenen molta relació amb la disponibilitat de gaudir d'un temps personal i d'acció comunitària.

És evident que les dones treballen, la diferència clau la trobem en la possibilitat de disposar d'un sou i una regularització dels horaris, temps de descans, de vacances i del reconeixement de la pràctica professional o en **la realització de les tasques que es desenvolupen per mantenir la llar i la família**, que **no tenen cap regularització i es defineixen per un baix valor social i un protagonisme bàsicament femení**.

En paraules de Cristina Carrasco²³: " Encara que el sistema en termes monetaris-econòmics no podria subsistir només amb el treball mercantil, molt més important és un altre aspecte, aquell que pràcticament el defineix, aquell que determina el seu objectiu bàsic: el ser responsable de la cura de la vida humana. La qual cosa implica no només la subsistència biològica, si no el benestar, la qualitat de vida, els afectes, les relacions, etc., tot allò que ens fa persones."

L'accés al món del treball està, avui en dia, lluny de la igualtat d'oportunitats i és encara més evident quan els contractes temporals es realitzen en major mida a dones, en la dificultat de les dones majors de 40 anys i els col·lectius de dones immigrades a trobar una feina i en la segregació vertical (escassa presència de dones en càrrecs de responsabilitat i direcció).

A més a més, aquest interès de les dones pels espais professionals no s'ha traduït en un apropament dels homes a les tasques familiars i domèstiques, per exemple, de la població no activa que es dediquen a aquestes tasques el 3,2% són homes i el 97,8% són dones²⁴. Són tasques no reconegudes i que les persones que les desenvolupen són considerades com a població no activa. Les diferències són evidents.

La divisió sexual del treball s'expressa, entre d'altres coses, en la linealitat de la vida masculina. És a dir, el cicle vital dels homes majoritàriament es configura de manera lineal i successiva (és diacrònic): un temps per a treballar, un temps per l'oci o altres activitats, un temps per a la família... etc.

²³ Cristina Carrasco és professora de Teoria Econòmica de la Universitat de Barcelona. Extret de la seva conferència "*Tiempo de trabajo, tiempo de vida: reorganización o conciliación?*", 30 de gener de 2004.

²⁴ Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Dades de Sant Celoni, Any 2001

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

En el cas de les dones observem que la sincronia protagonitza les seves vides, ja sigui per l'efecte del que es coneix com a **dobla presència** (responsabilitzar-se de la vida professional i familiar- domèstica) com la presència/absència, entrades i sortides del mercat laboral que estan molt relacionades amb el cicle vital (maternitat, cura de persones dependents... etc.) i que dificulten una carrera professional estable ja que es troba condicionada per les necessitats familiars.

Tot i això, hi ha moltes dones que reivindiquen la voluntat de desenvolupar-se en el món laboral i familiar en **corresponsabilitat** amb els seus companys i en igualtat d'oportunitats. Situació que evidencia la necessitat d'un compromís per part de tots i totes (ciutadania, serveis i administracions públiques, teixit empresarial i comercial) per facilitar una nova distribució dels temps on les responsabilitats estiguin més repartides.

Aquesta nova distribució està molt lligada al concepte de conciliació, paraula derivada del llatí *conciliare*, que significa posar d'acord els qui estaven oposats entre si.²⁵ Es refereix a la possibilitat de compatibilitzar els àmbits (personal, comunitari, familiar i productiu) de la vida de qualsevol persona i que la tradicional divisió sexual del món ha negat tant a homes com a dones.

El món productiu ha esdevingut el centre de l'organització de les vides de les persones. Els horaris i temps de descans giren al voltant de la feina reconeguda però també existeixen altres activitats necessàries per a complementar el desenvolupament social de la ciutadania i de la comunitat. Aquestes activitats no són, només, els espais de divertiment, són també espais de cultura, d'intercanvi, de participació i de canvi.

La participació comunitària de les dones, tot i que va en augment, es manté, avui dia, amb algunes desigualtats de gènere ja sigui per la dificultat de conciliar les responsabilitats familiars, professionals i comunitàries (parlaríem d'una triple jornada), per la falta de recolzament que troben moltes dones davant les tasques comunitàries que realitzen (es veuen com una extensió de les seves responsabilitats – participació en AMPAS, Grups d'Ajuda...etc.-), per la poca participació femenina en els òrgans de decisió de les entitats i per la dificultat de mantenir la seva participació en relació als cicles vitals (hi ha una major participació femenina en edats joves, noies solteres, i en dones grans, amb fills/filles grans).

D'altra banda, el protagonisme de les dones en aquests espais com a creadores, artistes, esportistes...etc. és molt reduïda. Sovint, les propostes per a les dones i amb protagonisme femení venen donades per dies com el 8 de març (Dia de la Dona) o el 25 de novembre (Dia contra la Violència vers les Dones), diades importants a celebrar i a donar a conèixer que concentren un gran número d'activitats amb perspectiva de gènere però en un espai de temps concret. Així, és important apropar les aportacions i mirades de les dones a la ciutadania, homes i dones de diverses edats, situacions i orígens, i integrar-les en la programació cultural, de lleure i esportiva municipal assolint una presència, protagonisme i participació en funció dels interessos personals i comunitaris i no en funció del sexe.

En definitiva, **des de la perspectiva de gènere s'ha plantejat la necessitat que les dones estiguin presents en tots els àmbits, per així contribuir activament a l'assoliment d'una societat igualitària i consolidar el seu paper com a ciutadanes.** És, per això, important recolzar i potenciar la conciliació i la corresponsabilitat per facilitar l'accés de totes i tots a les activitats productives, associatives, de lleure i culturals amb una vida familiar i domèstica viscuda com una part fonamental pel manteniment de la vida i no com una càrrega.

²⁵ Definició extreta de 'Compartir la feina dintre i fora de la llar'. Programa Municipal per a la Dona. Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat. Febrer del 2003

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit dels Temps

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL	6.1. DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ I LA PRECARIETAT LABORAL A SANT CELONI. 6.2. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORITZONTAL DE L'OCUPACIÓ.
7. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL ²⁶ MÉS IGUALITÀRIA	7.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC I FAMILIAR. 7.2. FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL.
8. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE SANT CELONI.	8.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL 8.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES 8.3. POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME FEMENÍ I LA PARTICIPACIÓ EQUILIBRADA DE DONES I HOMES EN LES ENTITATS DE LA VILA.

²⁶ El temps personal és aquell temps que cada persona dedica a sí mateixa, a l'oci o a la cultura, a la cura personal, a la seva salut, a l'estudi o la formació, al descans, etc. El temps familiar és aquell que es dedica al manteniment de l'habitatge, a la cura, l'atenció i protecció de la família, etc. El temps laboral és l'únic remunerat i és aquell que es dedica a les activitats productives. El temps social és aquell que cada persona dedica a la representació i a la participació ciutadana (associativa, sindical, política).

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 6

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL

6.1. DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ I LA PRECARIETAT LABORAL A SANT CELONI.

ACCIONS

6.1.1. **Mantenir els programes ocupacionals a col·lectius específics i estudiar la viabilitat de dur a terme cursos de formació ocupacional que s'adaptin a les sortides laborals que ofereix l'entorn per facilitar l'accés a l'ocupació de les dones amb majors dificultats d'inserció. Per exemple:**

- ♦ Fent accions de formació ocupacional per a dones majors de 45 anys en àmbits relacionats amb les tasques que han desenvolupat tradicionalment, amb qualitat de treball i demanda (gestió d'equipaments, serveis de cura i atenció a les persones...).
- ♦ Garantint l'accessibilitat de les dones als cursos i activitats formatives adequant els horaris (oferint servei de guarderia per garantir la cura dels nens i nenes o oferint suport en atenció domiciliària en cas que tinguin persones depenents al seu càrrec).
- ♦ Formant les dones en aquelles oficis que tinguin més sortida al municipi.

6.1.2. **Incentivar la contractació de dones amb el perfil esmentat en l'acció anterior. Per exemple:**

- ♦ Informant sobre les ajudes i incentius que existeixen per a la contractació de dones, persones joves, aturats/des de llarga durada...
- ♦ Mantenint la sensibilització a les empreses a través de les activitats de prospecció empresarial.
- ♦ Establint acords de col·laboració (formació i contractació) entre l'Ajuntament i les empreses.

6.1.3. **Impulsar la creació d'empreses i/o cooperatives per part de les dones per regularitzar el treball submergit en el qual elles tenen una gran presència. Per exemple:**

- ♦ Mantenint l'assessorament a dones emprenedores com el projecte ILOSER que ofereix formacions per a crear autoempreses.
- ♦ Promovent la creació d'empreses/cooperatives dedicades a la neteja de llars, oficines, edificis diversos o a la restauració, estimulant la demanda en aquelles activitats on s'ha detectat economia submergida i/o situacions no regularitzades.
- ♦ Impulsant iniciatives com serveis de càtering on participin dones immigrants del municipi²⁷

²⁷ En aquesta línia existeixen exemples a altres municipis de la província.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

6.1.4. Promoure el desenvolupament de mesures d'acció positiva i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les empreses del municipi. Per exemple:

- ♦ Establint acords amb les empreses de la zona per fomentar la contractació de dones, especialment d'aquelles amb més dificultats d'inserció laboral.
- ♦ Reconeixent públicament a les empreses que estableixin mesures d'igualtat d'oportunitats (atorgant premis, creant un 'segell d'igualtat d'oportunitats' a mode de segell de qualitat, donant a conèixer les seves bones pràctiques...) ²⁸.
- ♦ Difonent bones pràctiques d'igualtat d'oportunitats d'altres empreses catalanes o espanyoles entre el sector empresarial creant, per exemple, un fons bibliogràfic i de bones pràctiques que serveixin de guia per a aquelles empreses i col·lectius que tinguin interès en aquesta temàtica.
- ♦ Proporcionant assessorament tècnic pel disseny i posada en marxa d'accions positives a l'empresa.

6.1.5. Promoure que l'experiència en treball familiar- domèstic sigui reconeguda i valorada en l'accés a l'ocupació, en especial en el cas de les dones adultes que han dedicat part de la seva vida a aquestes tasques i busquen feina. Per exemple:

- ♦ Sensibilitzant a les empreses que ofereixen feina remunerada en el sector de serveis a les persones per a que valorin l'experiència en tasques domèstiques en la selecció del personal ²⁹.

6.1.6. Facilitant l'accessibilitat de totes les persones als polígons industrials de la vila i/o de la zona ³⁰. Per exemple:

- ♦ Fent arribar el transport públic als polígons industrials i centres d'ocupació de la vila i en horaris compatibles amb els horaris laborals de les empreses o a altres serveis com la Renfe o autobusos intermunicipals.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Equip de Govern	☐ Pla de Transició al Treball (Àrea de Cultura)
☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat	☐ Centre de Formació de Persones Adultes (Àrea de Comunitat)
	☐ Servei Municipal d'Ocupació (Àrea de Comunitat)

28 En aquest línia ja existeix el Projecte RESORT (Responsabilitat Social Corporativa) que *pretén que les empreses creïn codis de conducta interns que garanteixin que en el desenvolupament de les seves activitats ordinàries, tant a nivell intern com extern, siguin sostenibles i no atemptin contra els drets socials i del mediambient [...]* Aquest nou enfoc proposa escoltar a totes i tots els agents amb els que es relaciona l'empresa: plantilla, proveïdors, clientela, societat civil, governs, etc. Observatori del Deute en la Globalització.

29 Per facilitar l'accés de dones amb aquest perfil al món laboral, s'està promovent el que s'anomena *currículum per competències*, que té en compte un perfil més aviat pràctic i quotidià, on la formació resta en un segon pla. Per més informació es pot consultar la pàgina web www.surt.org.

30 Aquesta acció ve motivada per la necessitat que tenen moltes dones d'usar el transport públic per desplaçar-se, en tant que són elles les que menys disposen de cotxe o, fins i tot, de carnet de conduir, a part de per raons mediambientals òbvies.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL

6.2. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORITZONTAL DE L'OCUPACIÓ.

ACCIONS

6.2.1. Incrementar la presència de dones en aquelles formacions on estiguin subrepresentades, i dels homes als sectors feminitzats, sempre que tinguin veritables possibilitats d'inserció. Per exemple:

- ♦ Fent accions informatives adreçades a noies i noies en l'ESO que intentin trencar amb els estereotips de gènere i donant a conèixer aquests cursos³¹.
- ♦ Mantenint un llenguatge no sexista en els noms i la difusió dels cursos.
- ♦ Procurant difondre els cursos masculinitzats entre les dones i viceversa.

6.2.2. Oferir formació específica a dones que es mantenen dins l'economia submergida per tal d'afavorir l'accés a un treball regulat³².

- ♦ Incorporant continguts relacionats amb la regularització i els beneficis que comporta (baixa, jubilació, vacances retribuïdes, accés a l'atur...)
- ♦ Tenint en compte els àmbits on s'ha detectat major presència de persones treballant en feines no regulades, per exemple: atenció i cura a persones depenents, serveis domèstics...
- ♦ Tenint present la relació de l'economia submergida amb la població migrada i en especial les dones.

6.2.3. Informar i sensibilitzar les empreses del municipi sobre la necessitat i els beneficis que comporta una oferta de treball no sexista³³. Per exemple:

- ♦ Intensificant el treball que es fa amb el sector empresarial per evitar que les ofertes de feina vinguin ja determinades respecte al sexe de la persona candidata.
- ♦ Difonent experiències d'empreses del municipi que hagin contractat dones per treballs 'masculins' i viceversa.
- ♦ Mantenint el treball de sensibilització a l'empresariat sobre la contractació de dones en edat fèrtil.

³¹ Acció relacionada amb l'objectiu 5.1.4. del capítol d'Educació.

³² Aquest objectiu està relacionat amb l'objectiu 5.1.3.

³³ És a dir, que no determini ja en l'oferta el sexe de la persona que es requereix per una determinada feina, i així permetre la participació de les dones en aquelles ocupacions/professions en les quals estan infrarrepresentades (i viceversa).

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

6.2.4. Mantenint la promoció de la reinserció laboral i reciclatge de dones que volen tornar al mercat de treball després de la criança de les filles/fills i que ja tenen perfils de qualificació professional.

6.2.5. Continuar analitzant i avaluant la participació de dones i homes de Sant Celoni en els cursos de formació ocupacional en termes d'inserció laboral.

- ♦ Realitzant un seguiment amb dades disgregades per sexe per conèixer la situació dels i les participants als cursos i detectar possibles diferències i/o tendències de gènere en l'ocupació, contractació... etc.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Servei Municipal d'Ocupació (Àrea de Comunitat)
- ☐ Pla de Transició al Treball (Àrea de Cultura)
- ☐ Centre de Formació de Persones Adultes (Àrea de Comunitat)
- ☐ Educació (Àrea de Cultura)

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 7

7. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL MÉS IGUALITÀRIA

7.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC I FAMILIAR.

ACCIONS

7.1.1. Informar i sensibilitzar la població i el teixit empresarial sobre el valor econòmic i social del treball familiar- domèstic, com a eina indispensable per al manteniment de la vida i de la resta d'activitats i treballs. Per exemple:

- ♦ A través de campanyes informatives i de sensibilització (per exemple, donant dades del que suposa econòmicament que aquest treball no sigui remunerat).
- ♦ Introduint aquests conceptes en les activitats de formació ocupacional i totes les relacionades amb el món laboral.
- ♦ Incloent el treball domèstic en els estudis sobre ocupació, usos del temps, salut, etc. que es realitzin al municipi.

7.1.2. Realitzar activitats de sensibilització ciutadana sobre la necessitat i la importància de la corresponsabilitat de dones i homes, grans i joves, en les tasques i responsabilitats domèstiques i familiars, visibilitzant els beneficis que això suposa. Per exemple:

- ♦ Fent tallers o activitats per a joves, activitats lúdiques d'intercanvi de rols per als infants, on es treballin els rols de gènere per avançar en l'establiment de models familiars més equitatius i democràtics. Aquestes accions es podrien fer als centres d'educació formal i informal del municipi.
- ♦ Realitzant una celebració ('Dia del Treball a Casa') on totes les persones que es dediquen a aquestes tasques facin festa i s'escrigui un manifest amb les seves demandes, visions i propostes.
- ♦ Fent tallers d'intercanvi de tasques i responsabilitats entre dones i homes en l'àmbit domèstic³⁴.
- ♦ Fent una campanya per implicar els homes en les tasques domèstiques (per apropar els homes al mercat municipal o altres).
- ♦ Promovent la participació de pares i mares en la biblioteca amb els seus fills i filles (segons informacions de la diagnosi es dona la situació de confondre la biblioteca amb una ludoteca), entre d'altres accions.

7.1.3. Incentivar que els homes agafin els permisos i llicències relacionats amb la paternitat i amb la cura de persones dependents. Per exemple:

- ♦ Difonent la informació sobre aquest tipus de permisos en espais on ells hi participin.

³⁴ Proyecto AUKERA 'Talleres de intercambio de tareas y responsabilidades entre hombres y mujeres en el ámbito doméstico. Guía de Buenas Prácticas'. País Basc.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

7.1.4. Realitzar accions formatives per a homes, orientades a l'adquisició i desenvolupament d'actituds, hàbits i destreses necessàries per realitzar i responsabilitzar-se de tasques domèstiques. Aquestes accions poden dirigir-se a col·lectius específics d'homes com: pares o futurs pares, jubilats, aturats, homes d'entitats, etc. Per exemple:

- ◆ Tallers d'habilitats domèstiques per a homes, que es poden incloure en l'oferta formativa del municipi o en el marc d'esdeveniments del municipi.
- ◆ Tallers per fomentar l'autonomia dels homes grans dependents, programes d'autonomia domèstica per homes en la prestació del SAD.

7.1.5. Mantenir les accions formatives per sobre tasques de lampisteria, fusteria, electricitat o altres tipus de treballs domèstic.

7.1.6. Incorporar missatges o imatges que promoguin la corresponsabilitat entre dones i homes en el treball familiar- domèstic en totes les activitats formatives, informatives i de sensibilització que es realitzin des de l'Ajuntament. Per exemple:

- ◆ En els materials i campanyes sobre recollida selectiva de residus, donat que és una tasca que es desenvolupa en l'espai domèstic.³⁵
- ◆ En els materials i campanyes de promoció/difusió del mercat municipal, per promoure la implicació dels homes en la compra domèstica.
- ◆ En les campanyes de matriculació escolar, per implicar els homes en la tasca educativa.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Totes les àrees de l'Ajuntament

35 Acció relacionada amb l'Objectiu 2.5.3. del capítol de Territori.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

7. PROMOURE UNA ORGANITZACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL MÉS IGUALITÀRIA

7.2. FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR, LABORAL I SOCIAL.

ACCIONS

7.2.1. Facilitar serveis de cura i atenció a les criatures en les activitats que es realitzin des de l'Ajuntament o programar activitat paral·lela adreçada a la infància. Per exemple:

- ◆ Facilitant serveis de ludoteca/guarderia en les activitats ocupacionals, lúdiques, culturals, esportives o altres en les que s'espera la presència de dones i homes amb criatures.
- ◆ Contemplant en el disseny de qualsevol programa de formació ocupacional per dones i per homes la prestació de serveis, ajuts econòmics per a guarderies, ajuts a domicili o altres mecanismes per tal que no s'hagi d'escollir entre la promoció professional i les responsabilitats familiars.

7.2.2. Sensibilitzar i incentivar les empreses del municipi per a què estableixin mesures que afavoreixin la conciliació als seus treballadors i treballadores, proposant possibles mesures que poden implementar. Per exemple:

- ◆ Informant a les empreses, a través dels recursos existents, sobre la legislació existent en matèria de conciliació, sobre bones pràctiques, etc.³⁶
- ◆ Fent jornades d'intercanvi de bones pràctiques entre empreses que hagin dut a terme mesures de conciliació.

7.2.3. Establir un acord ciutadà amb les entitats i empreses del municipi a través del qual cadascuna de les organitzacions signants de l'acord es compromet a dur a terme alguna activitat de conciliació.

7.2.4. Aprofundir en el coneixement dels usos del temps a Sant Celoni. Per exemple:

- ◆ Recopilant les dades que ja existeixen en relació a l'ús del temps dels homes i les dones de la vila (dades de Catalunya, dades d'estudis de la província de Barcelona, dades del projecte europeu Equal 'Tempora: tots els temps en un temps' o altres).
- ◆ Analitzant, a través dels mecanismes oportuns, les necessitats en quant a horaris d'activitats, serveis i equipaments municipals.
- ◆ Fent activitats amb la població de la vila per recollir les necessitats en relació als usos del temps.

³⁶ Es podria aprofitar també per sensibilitzar sobre la segregació de l'ocupació, per promoure la contractació de dones, etc.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

7.2.5. Afavorir l'adequació dels horaris d'equipaments, serveis i activitats municipals a les necessitats de la vida quotidiana de les persones. Per exemple:

- ♦ Posant en marxa experiències pilot d'adaptació horària a alguns equipaments i serveis municipals.

7.2.6. Participar activament en projectes i xarxes ciutadanes que treballin les polítiques de temps³⁷. Per exemple:

7.2.7. Implicar la ciutadania, el teixit associatiu, empresarial i comercial de la vila en una nova distribució dels temps. Per exemple:

- ♦ Fent activitats de reflexió i debat entorn els usos del temps de dones i homes amb les associacions de la vila.
- ♦ Fent activitats amb les entitats (associacions, comerços, empreses) de la vila per recollir i concretar propostes d'actuació en relació a l'ús del temps.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Totes les àrees de l'Ajuntament

37 Hi ha una 'Xarxa Local pels nous usos del temps' engegada per la Diputació de Barcelona que compta amb una guia amb 50 bones pràctiques en els Nous Usos Socials del Temps a les Administracions locals i les empreses.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 8

8. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE SANT CELONI.

8.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL.

ACCIONS

- 8.1.1. Establir processos que facilitin el coneixement dels interessos, demandes i necessitats de la ciutadania vers les propostes culturals i de lleure. Per exemple:**
- ♦ Incorporant la perspectiva de gènere en els mecanismes de participació municipal.
 - ♦ Procurant que els processos participatius d'implementació del Pla Local de Joventut compti amb participació equilibrades de noies i nois.
 - ♦ Observant les tendències de consum, ús dels espais, horaris amb major presència (femenina, jove, gent gran, població immigrant...etc.), activitats on hi ha major participació... etc.
 - ♦ Tenint en compte la segregació de dades per edat i sexe en relació a la participació de les activitats que es programen.
- 8.1.2. Incentivar la participació de les dones i els homes en els àmbits de la cultura i el lleure on la seva presència és reduïda o inexistent.**
- 8.1.3. Integrar durant tot l'any les activitats i les propostes amb presència i temàtica de dones i evitar la concentració d'aquestes al voltant del 8 de març (Dia Internacional de la Dona) .**
- ♦ Integrant la perspectiva de gènere en la programació d'activitats de les diferents àrees municipals.
- 8.1.4. Equilibrar la presència de dones i homes en la producció cultural de l'Ajuntament (en els diferents àmbits de la cultura en que intervé l'Ajuntament.), visibilitzant les dones tant com a creadores com en temàtica i protagonistes. Per exemple:**
- ♦ Promovent una participació equilibrada de dones i homes a la Comissió de la Festa Major de Setembre.
 - ♦ Vetllar per l'alternança d'obres creades i/o protagonitzades per dones i homes en la programació d'exposicions de la Rectoria Vella i Can Ramis o en la programació del Teatre Municipal.
 - ♦ Incloent obres que proposin una perspectiva diferent, una perspectiva de gènere (entre d'altres) per mirar el nostre entorn, la nostra cultura, etc.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

8.1.5. Donar a conèixer el paper i les aportacions de les dones a la història i a la cultura. Per exemple:

- ♦ Fent algun recull de material sobre el paper de la dona a Sant Celoni (realitzant un itinerari per la vila explicant la història de les dones, per exemple).
- ♦ Realitzant exposicions sobre la història de les dones i les seves aportacions.
- ♦ Posant noms de dones o d'esdeveniments relacionats amb la igualtat d'oportunitats als nous carrers, places, equipaments, premis, concursos... de la ciutat.
- ♦ Fent un cicle de xerrades sobre dones on es doni a conèixer la seva activitat, les aportacions. Es pot fer a la biblioteca municipal L'Escorxador amb un cicle de dones escriptores, per exemple.

8.1.6. Crear en la biblioteca municipal un fons de material relacionat amb el gènere i la igualtat d'oportunitats. Per exemple:

- ♦ Adquirint llibres del catàleg de biblioteques sobre pensament i teoria feminista, llibres de temàtiques específiques com coeducació, món laboral, història i dones, política, economia...etc.
- ♦ Incloent aquelles seleccions de contes i llibres per a infants que no reproduïxin estereotips sexistes ofertades en el catàleg d'adquisicions de llibres de la Biblioteca.

8.1.7. Dissenyar activitats lúdiques que promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, el respecte a la diversitat i a la convivència. Per exemple:

- ♦ Escollint jocs i tallers que fomentin la interculturalitat i la convivència entre nens i nenes (o adolescents i joves) immigrants i autòctons/es.
- ♦ Potenciant les activitats coeducatives i no sexistes i que trenquen amb els estereotips de gènere.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Promoció cultural (Àrea de Cultura)
- ☐ Festes (Àrea de Cultura)
- ☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)
- ☐ Ponència de Participació

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

8. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE SANT CELONI.

8.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES.

ACCIONS

8.2.1. Integrar les dones en els materials informatius sobre les possibilitats esportives que s'ofereixen a la vila (activitats, clubs i entitats esportives). Per exemple:

- ♦ Vetllant per la utilització de llenguatge no sexista en la guia d'activitats extraescolars (amb l'oferta esportiva) per infància i joventut.
- ♦ Assegurant que la informació sobre els clubs i entitats esportives del municipi i dels esdeveniments, recursos i equipaments esportius arribi a les dones.

8.2.2. Realitzar accions de sensibilització adreçades a les entitats esportives i a la ciutadania per trencar les desigualtats de gènere a l'esport. Per exemple:

- ♦ Sensibilitzant els clubs esportius i als i les professionals d'activitats físico-esportives sobre les diferències de gènere en la pràctica esportiva i sobre la importància de la participació femenina, fent algun tipus de jornades que relacionin 'Esport i Gènere'.
- ♦ Incentivant les associacions esportives per a què incrementin el nombre de dones presents als seus òrgans de decisió. Es poden proposar vocalies de Gènere i Esport en els clubs esportius per a promoure la participació femenina.
- ♦ Fomentant la incorporació de les dones en aquells àmbits de l'activitat esportiva en les que estiguin infrarrepresentades com l'entrenament, o altres a través de subvencions a la seva formació.

8.2.3. Reconèixer i visibilitzar l'esport femení. Per exemple:

- ♦ Fent difusió (a través dels mitjans de comunicació locals) de les competicions esportives femenines i les esportistes que destaquin al municipi.

8.2.4. Impulsar i donar suport a la creació i el manteniment d'equips i/o clubs esportius femenins i a la pràctica esportiva de les dones. Per exemple:

- ♦ Mantenint els convenis i/o subvencions als equips femenins i als clubs i entitats esportives que fomenten l'esport femení, sobretot en aquelles activitats considerades tradicionalment masculines i facilitant l'organització de competicions femenines.
- ♦ Incorporant la modalitat femenina en les competicions i trobades esportives que ja es duen a terme a la ciutat (curses d'atletisme, curses de bicicleta, torneigs diversos...).

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

8.2.5. Mantenir i adequar les activitats de promoció esportiva a les necessitats de dones i homes. Per exemple:

- ◆ Mantenint i ampliant, si s'escau, les activitats esportives per a la gent gran (promovent especialment la participació d'homes grans) i persones amb disminucions.
- ◆ Oferint noves activitats esportives per a persones adultes que puguin interessar les dones i els homes per atraure a unes i els altres cap a la pràctica d'esport.
- ◆ Adaptant els horaris de les activitats esportives per a infants per tal que puguin que pares i mares puguin compaginar-ho amb la seva pràctica esportiva o oferint un servei de canguratge per a nenes i nens.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Esports (Àrea de Cultura)
- ☐ Comunicació (Àrea de Presidència)
- ☐ Ponència de Participació
- ☐ Ponència de Salut

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

8. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE SANT CELONI.

8.3. POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME FEMENÍ I LA PARTICIPACIÓ EQUILIBRADA DE DONES I HOMES EN LES ENTITATS DE LA VILA.

ACCIONS

8.3.1. Conèixer el grau de participació de dones i homes en les associacions de la vila, tenint en compte les seves edats i orígens. Per exemple:

- ♦ Sol·licitant a les associacions i entitats que rebin subvencions municipals que en les seves memòries d'activitats facin constar les dades de participants a la seva associació i a les seves activitats segregades per sexe i edat.
- ♦ Recollint en el registre d'entitats i associacions la composició de les juntes directives per sexe, edat i càrrec.

8.3.2. Donar suport i visibilitat als grups de dones del municipi. Per exemple:

- ♦ Oferint eines formatives i metodològiques per facilitar la seva activitat.
- ♦ Donant veu i promovent la seva participació en qüestions relacionades amb els seus objectius (per exemple en el cas del grup LleTeta de suport a l'alletament es pot comptar amb la seves aportacions en la creació de l'Espai 0-2, de l'escola bressol o d'espais i equipaments).
- ♦ Promovent la creació de grups i/o associacions de dones al municipi. En l'actualitat només existeix una associació de dones (Dones Progressistes del Baix Montseny) i el grup abans esmentat.
- ♦ Facilitant informació sobre les activitats que es facin arreu de Catalunya sobre gènere i igualtat d'oportunitats, sobre els recursos i serveis per a dones, etc.
- ♦ Mantenint i augmentant, si s'escau, les subvencions i els recursos que ja se'ls donen.

8.3.3. Afavorir la presència i la participació activa de les dones, de totes les edats, orígens i situacions, en les associacions del municipi. Per exemple:

- ♦ Integrant les dones en les informacions que generen les associacions a partir de les seves activitats.
- ♦ Sensibilitzant les associacions amb escassa presència femenina i les seves juntes directives de la necessitat d'incorporar dones per tal que les seves mirades i necessitats siguin tingudes en compte.
- ♦ Promovent la creació de vocalies de dones en les entitats on els òrgans de decisió estan protagonitzats majoritàriament per homes tot i que, tradicionalment, hi ha una major participació femenina.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

8.3.4. **Mantenir els espais de comunicació i intercanvi entre les associacions del municipi per a promoure els projectes compartits i el treball transversal i coordinat.**

- ♦ Oferir espais i recursos per a la implementació de projectes en el municipi que millorin la qualitat de vida de la població i que comptin amb la participació de diverses entitats i/o grups de Sant Celoni.
- ♦ Mantenir la comunicació i coordinació entre el Servei a la Dona i l'associació i grup de dones del municipi per a facilitar els projectes comuns en matèria d'igualtat i dona.

8.3.5. **Incentivar que les entitats culturals de la vila duguin a terme activitats que promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i visibilitzin també l'aportació cultural de les dones. Per exemple:**

- ♦ Recolzant tècnicament les entitats per a que duguin a terme activitats que incorporin la perspectiva de gènere i/o promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les seves activitats.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Servei a la Dona (Àrea de Comunitat)
- ☐ Ponència de Participació

ÀMBIT D'ACTUACIÓ VI: SALUT INTEGRAL

Gestió de la pròpia salut i adequació del sistema sanitari

L'enfoc que ha servit de marc de referència en l'anàlisi i propostes que fem entorn la salut de la població és el que contempla la salut com una entitat integral on **la salut física i mental estan estretament vinculades** i a més a més **condicionades pel nivell social i el tipus d'activitat laboral**. Perquè la salut no és tan sols qüestió de bons hàbits, sinó que l'entorn laboral, ambiental i la qualitat de l'atenció sanitària configuren un entramat complex que incideix i determina la salut de les persones.

Des d'aquesta perspectiva, existeixen diferències en la salut de la població, no només determinades per la classe social, el tipus de treball i l'accés a l'atenció sanitària, sinó també en relació al gènere. Així, per exemple, en els darrers anys la investigació mèdica contempla cada vegada més una sèrie de riscos com els psíquics tant de l'àmbit laboral com del familiar domèstic i la seva incidència en la salut física i mental, sense oblidar les diferències en la manifestació i tractament de diverses malalties en funció del sexe.

En la nostra societat, **les dones desenvolupen un paper fonamental en el manteniment de la salut de les persones del seu entorn**, però aquesta pràctica de cura no va acompanyada d'un exercici d'autocura. En aquest sentit, és necessari l'abordatge de mesures sanitàries i socials concretes, com és el recolzament a les curadores de persones malaltes i dependents.

Els grups i classes més desfavorides tenen el risc de patir un pitjor estat de salut. En aquest cas, les dones com a col·lectiu més afectat per l'atur, el treball precari i les baixes pensions es perfilen com un col·lectiu vulnerable. En raó d'això, és necessari establir una coordinació entre diversos àmbits com l'educatiu, el sanitari i els serveis socials per així perfilar línies d'actuació encaminades a la prevenció que es complementin amb les actuacions sanitàries en l'àmbit municipal. En aquest sentit, la informació i divulgació de les problemàtiques de salut més recurrents que afecten a dones i homes de forma diferencial i per grups d'edat, pot ser un dispositiu per treballar la dimensió preventiva.

En aquesta línia, **l'educació sexual i afectiva requereix de ser abordada des d'una ampla perspectiva** ja que la sexualitat és un espai vital on conflueixen els nivells biològic, psíquic i social. De la mateixa manera, la salut reproductiva (embaràs, part i post part) és un procés que té una dimensió social en la qual s'ha de treballar i aprofundir.

Però també **existeixen altres problemàtiques de salut de marcat caràcter psicosocial** com les drogodependències, l'anorèxia, la bulímia, els accidents de trànsit i la violència familiar que cal situar-les en un context sociocultural actual ja **que afecten de forma diferenciada a homes i dones**.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Panoràmica General de l'Àmbit de Salut Integral

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LA COMUNITAT EN TOTES LES ETAPES DEL SEU CICLE VITAL	9.1. CONÈIXER, VISIBILITZAR I INFORMAR DE LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT. 9.2. DESENVOLUPAR PROGRAMES DE PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

LÍNIA ESTRATÈGICA 9

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LA COMUNITAT EN TOTES LES ETAPES DEL SEU CICLE VITAL

9.1. CONÈIXER, VISIBILITZAR I INFORMAR DE LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT.

ACCIONS

9.1.1. **Mantenir la Ponència de Salut com a òrgan de coordinació entre els diferents agents socials i sanitaris per tal de tractar la salut des d'una perspectiva integral i de gènere. Per exemple:**

- ♦ Implicant en aquest espai a tots els agents sanitaris i sociosanitaris i a les entitats i associacions relacionades amb l'àmbit de la salut (ABS Sant Celoni, Centre de Salut la Batllòria, Serveis Socials, Associació Neurològica Amics Baix Montseny, Grup LleTeta, Catalunya contra el Càncer, etc.).

9.1.2. **Ampliar la informació relativa a la salut de dones i homes (motius de consulta, malalties més freqüents, consultes pròpies o familiars, tractament donat, etc.). Per exemple:**

- ♦ Inclouent la variable sexe (també l'edat i l'origen) en els estudis sobre salut que es facin al municipi.
- ♦ Fent un recull dels indicadors i les dades de salut que són necessàries en col·laboració amb els agents sociosanitaris (es podria realitzar amb la Ponència de Salut abans esmentada) per a recollir informacions sobre salut a Sant Celoni:
 - motius de consulta de dones i homes.
 - malalties més freqüents en dones i homes i per edats.
 - tipologia de consulta per sexes, tractaments, seguiment, etc.
- ♦ Afegint alguna pregunta sobre aspectes de salut a les enquestes que ja es fan sobre altres temes al municipi.
- ♦ Analitzant l'ús que fan dones i homes dels serveis i recursos sanitaris del municipi, així com les demandes, els interessos i les necessitats d'unes i altres en relació a la seva salut.

9.1.3. **Informar, a través de campanyes, xerrades, jornades, mitjans de comunicació local, sobre l'afectació diferenciada que algunes problemàtiques de salut té en dones i homes i perquè. Per exemple:**

- ♦ Problemàtiques com les drogodependències, la fàrmacodependència, els trastorns alimentaris, els trastorns mentals o la incontinència urinària, entre d'altres.
- ♦ Visibilitzant la influència dels estereotips de gènere, en especial les conductes associades a la masculinitat (que es manifesten, sovint, en conductes temeràries i arriscades), i la incidència en la salut.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

9.1.4. Promoure la formació i l'acostament, per part dels i les professionals de la salut de la vila, a diferents concepcions del cos, la salut i la malaltia, segons els costums dels diferents grups ètnics o llocs d'origen o entre dones i homes. Per exemple:

- ♦ Fent sessions formatives i d'intercanvi d'experiències adreçades als i les membres de la Ponència de Salut i/o professionals de la salut del municipi.

9.1.5. Identificar i donar a conèixer els riscos per a la salut que comporten el treball domèstic, el treball remunerat i la doble jornada³⁸. Per exemple:

- ♦ Recollint i divulgant informació actualitzada sobre els riscos físics, psíquics i socials del treball domèstic (tant dels riscos d'accident com de malalties) al personal sanitari i a la població en general³⁹.
- ♦ Recollint i divulgant el valor econòmic del treball domèstic i familiar, la cura i atenció a una persona malalta que surt de l'hospital però que necessita suport i ajuda, per exemple.
- ♦ Recollint i divulgant els problemes de salut laboral en professions i feines i sobre els efectes dels riscos psíquics, físics o ergonòmics en les mateixes (es pot estudiar la possibilitat d'oferir tallers amb aquesta temàtica als cicles formatius tenint en compte les diferències que hi poden existir segons el sexe dels i les futures treballadores).

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Salut Comunitària (Àrea de Comunitat)
- ☐ Ponència de Salut

Altres recursos i serveis implicats:

- ☐ ABS Sant Celoni
- ☐ Hospital de Sant Celoni

³⁸ Es podria dur a terme conjuntament amb els sindicats presents al municipi.

³⁹ Acció relacionada amb l'acció 8.1.2. d'aquest mateix capítol.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LA COMUNITAT EN TOTES LES ETAPES DEL SEU CICLE VITAL

9.2. DESENVOLUPAR PROGRAMES DE PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS

INFÀNCIA/ADOLESCÈNCIA/JOVENTUT⁴⁰

9.2.1. Promoure la incorporació de la perspectiva de gènere en els programes d'educació per a la salut que es duguin a terme als centres escolars. Per exemple:

- ♦ Incorporant en els activitats d'educació per a la sexualitat i afectivitat l'anàlisi de les diferències en els comportaments de nois i noies. Incorporant accions que corresponsabilitzin als nois en la prevenció de l'embaràs i MTS.
- ♦ Sensibilitzant sobre els diferents comportaments de nois i noies en relació als hàbits alimentaris i els riscos que se'n deriven en els tallers d'alimentació.

9.2.2. Informar sobre els recursos per a jovent en salut sexual i reproductiva i facilitar l'accés als serveis que s'ofereixen:

- ♦ Estudiant la viabilitat d'ubicar la Tarda Jove en un espai alternatiu i proper a la gent jove de Sant Celoni (oferint consulta una vegada a la setmana al municipi) i a un espai on es pugui accedir a informacions relacionades amb la salut sexual i els i les joves i on s'organitzin activitats que tinguin en compte la influència dels estereotips i de l'ideal d'amor romàntic en seus els comportaments.
- ♦ Promovent l'accessibilitat als preservatius a preu subvencionat.
- ♦ Informant sobre la prova diagnòstica del HIV com a mètode de prevenció i com a pas previ per utilitzar altres mètodes anticonceptius en els casos que sigui necessari.
- ♦ Proposant accions adreçades a recolzar la tasca educadora de pares, mares i professorat en aquestes qüestions i introduint continguts relacionats amb les relacions abusives, depenents i desiguals.

⁴⁰ Les propostes que es proposen a continuació tenen com a continguts transversals el benestar físic, psicosocial i l'autoestima del jovent amb perspectiva de gènere per tal de promoure habilitats i actituds responsables vers la pròpia salut.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

9.2.3. Mantenir i incrementar les accions dirigides als i les adolescents així com als pares i mares, sobre el consum de drogues legals i il·legals, incidint en els aspectes clau per promoure el canvi de conducta (informació adequada a les característiques de la població, augment de la percepció de risc, responsabilitat en la pròpia salut, entre d'altres).

- ♦ Estudiant la possibilitat d'implicar a associacions juvenils i esportives del municipi i persones referents per a aquest col·lectiu.
- ♦ Continuar treballant en el 'Pla Integral sobre Consums Problemàtics de Drogues i altres Comportaments de Risc' que inclou la prevenció, actuació i inserció davant situacions de drogodependència.
- ♦ Mantenir les xerrades que es realitzen a l'ESO incorporant perspectiva de gènere.

9.2.4. Mantenir i ampliar les accions d'educació per a la prevenció dels trastorns de la conducta alimentària. Per exemple:

- ♦ Incorporant tallers d'autoestima on s'analitzi, també, el model de bellesa actual que transmeten els mitjans de comunicació i la seva incidència en noies i nois.
- ♦ Informant a les famílies, mares i pares, sobre els hàbits d'alimentació adequats (per exemple, una proporció important de nens i nenes no esmorzen prou bé o fins i tot surten de casa sense esmorzar, excés de menjar ràpid i/o precuinat, dolços i altres aliments amb alts nivells de colesterol, etc.).⁴¹
- ♦ Informant a les famílies, a les AMPAS, professorat, monitors i monitores de lleure... sobre els riscos dels trastorns alimentaris, sobre pautes de detecció precoç i sobre la importància d'una intervenció temprana. Per exemple, distribuint informacions i propostes d'altres administracions o d'altres municipis.

EDAT ADULTA

9.2.5. Impulsar la realització d'activitats d'educació, prevenció i promoció de la salut durant l'embaràs, part i puerperi, relacionades amb la salut de la mare, del fill/a i la lactància materna.

- ♦ Treballant conjuntament amb entitats de Sant Celoni, com el grup LleTeta (suport i recolzament a l'alletament).

9.2.6. Promoure la participació de la parella en tot el procés pre i post natal a tots els nivells. Per exemple:

- ♦ Revisant la proposta horària de les activitats per a facilitar la conciliació dels temps i responsabilitats i la corresponsabilitat de la parella.
- ♦ Promovent la corresponsabilitat de dones i homes en el puerperi, el part i el pospart.

9.2.7. Realitzar programes específics adreçats a dones que s'apropen a la menopausa per informar-les sobre aquesta etapa del seu cicle vital i promoure estils de vida saludables: exercici físic adequat, alimentació equilibrada, consum de calci... És important treballar aquest fenomen com quelcom normal, no negatiu i evitant que sigui viscut com una pèrdua.

- ♦ Promovent la participació de la parella en tot aquest procés.

⁴¹ En aquest sentit s'ha realitzat un estudi sobre 'La prevalença de l'obesitat infantil i juvenil a Sant Celoni'.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

ACCIONS (continua de la pàgina anterior)

9.2.8. Mantenir el treball amb la comunitat sub-sahariana per prevenir la mutilació genital femenina.

9.2.9. Augmentar el Servei d'Atenció Domiciliària tenint en compte l'atenció a les persones que es fan càrrec de persones malaltes o depenents.

- ♦ L'augment de la cobertura del SAD amb la implementació del Xec-Servei pot facilitar unes hores de descàrrega per les persones responsables de la cura i així disposar de temps lliure i personal.
- ♦ Sobre alimentació, medicació, incontinència urinària, etc.

GENT GRAN

9.2.10. Realitzar cursos, xerrades i/o campanyes d'autonomia personal i per aprendre a envellir dirigits a la gent gran⁴². Per exemple:

- ♦ Sobre alimentació, medicació, incontinència urinària, etc.
- ♦ Prevenció i tractament del dolor.
- ♦ Informació sobre els recursos i serveis sociosanitaris existents.
- ♦ Accions preventives diverses: prevenció d'accidents a la llar, major vulnerabilitat de les persones grans davant el fred i la calor, etc.

SUPORT SOCIAL

9.2.11. Recolzar la creació de Grups d'Ajuda Mútua en l'àmbit sociosanitari en aquells casos que sigui possible i/o derivar a altres grups ja formats d'altres municipis propers. Per exemple:

- ♦ Grups per a dones i famílies de dones que han patit càncer de mama i/o altres grups de persones afectades per aquesta enfermetat.
- ♦ Espais de suport per a dones víctimes de violència domèstica i els seus fills i filles.
- ♦ Grups de suport per a persones curadores de persones malaltes i/o dependents, en aquesta línia existeix l'Associació Neurològica Amics Baix Montseny.

9.2.12. Establir mecanismes que facilitin / permetin la participació de les persones malaltes i curadores en els espais relacionals i activitats que es facin al municipi.

9.2.13. Promoure i recolzar iniciatives de suport social i de promoció de la salut. Per exemple:

- ♦ Voluntariat social en tasques d'acompanyament a gent gran, persones malaltes, etc. (l'Hospital de Sant Celoni i Creu Roja coordinen un servei d'acompanyament a persones hospitalitzades sense família).

⁴² Tenint en compte la importància del temps personal de les persones curadores, per exemple, facilitant l'accés a les activitats del municipi mitjançant el Xec Servei.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- ☐ Equip de Govern
- ☐ Comissió Interdepartamental de Seguiment del Pla i Ponència d'Igualtat
- ☐ Salut Comunitària (Àrea de Comunitat)
- ☐ Ponència de Salut
- ☐ Educació (Àrea de Cultura)
- ☐ Eix Transversal de Joventut (Àrea de Presidència)
- ☐ Eix Transversal de Gent Gran (Àrea de Presidència)
- ☐ El Tritó (Àrea de Comunitat)
- ☐ Serveis Socials (Àrea de Comunitat)

Altres recursos i serveis implicats:

- ☐ PASSIR Granollers
- ☐ ABS Sant Celoni
- ☐ Hospital de Sant Celoni

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

COMISSIÓ DEL PLA D'IGUALTAT *			
Anna Harder	Arquitecta Tècnica	Joaquim Colominas	Director de l'àrea de Presidència
Anna Navarrete	Directora del Centre de Formació d'Adults	Jordi Viader	Director de l'àrea d'Espai Públic
Boni Sande	Tècnica del Servei Municipal d'Ocupació	Lluís Garcia	Tècnic d'Esports
Dolors Horta	Directora de l'àrea de Comunitat	Lluís Obach	Enginyer
Elisenda Ramírez	Tècnica de Presidència	Lourdes Donado	Regidora de l'àrea de Comunitat
Ester Prat	Directora de l'àrea de Cultura	Montse Guitart	Tècnica de Cultura i Joventut
Esther Vives	Tècnica de Salut Comunitària	Pilar Puig	Directora de l'àrea d'Entorn
Eva Ribot	Tècnica de Serveis Socials	Sandra Ortigosa	Tècnica del Servei d'Atenció Domiciliària
Fco. Javier Fernández	Director de l'àrea de Seguretat Ciutadana	Sergi Boronat	Sergent- Sots Cap de la Policia Local
Inés Balaguer	Tècnica de Sostenibilitat i Ciutadania	Sílvia Cantallops	Educadora Social
Irene Linares	Tècnica del Servei a la Dona	Soledad Iñiguez	Tècnica d'Educació
Isaac Morist	Director de l'àrea d'Administració General	Teresa Pou	Tècnica de Comunicació

* Equip de l'Ajuntament de Sant Celoni que forma part de la Comissió d'Elaboració del 'Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes a Sant Celoni'.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

GLOSSARI.

1. ACCIÓ DIFERENCIADORA

El principi d'igualtat no és contrari al reconeixement legal de la diferència de tracte quan aquesta està fonamentada en una base objectiva, raonable, racional i proporcional. El principi d'igualtat consagrat en la Constitució **no significa** que sempre i en tots els casos s'ha de realitzar un **tracte uniforme**. La idea d'igualtat es desprèn de la dignitat i naturalesa de l'ésser humà. El tractament diferenciat no serà injustificat quan no afecti aquesta dignitat.

L'acció diferenciadora **adjudica beneficis** a col·lectius de manera diferenciada a partir de les seves característiques distintives rellevants, per posseir característiques molt singulars que els diferencien. Justament la seva pretensió és **fer efectiu l'accés igualitari a drets socials** a través d'un tractament diferent de situacions fàctiques que també són diferents.

L'adopció de mesures diferenciadores per a la igualtat ve determinada per la seva conveniència o oportunitat política, social o econòmica per corregir les disparitats en gaudir o accedir als drets i avantatges socials. El precepte diferenciador no conté efectes perjudicials o excloents pels altres col·lectius, sinó que es tracta d'una **ampliació de garanties i hi ha una justificació d'interès públic per adoptar la mesura**.

Es tracta d'atorgar una **major protecció o garantia a grups minoritaris o en situacions** especials que es troben relegats en l'accés, en igualtat de condicions, a les mateixes oportunitats, mitjançant normes o regles tenint en compte les particularitats rellevants, la concurrència de circumstàncies o elements diferenciadors aptes per determinar un règim especial. La finalitat és la igualtat material entre les **persones considerades individualment**.

Les polítiques de diferenciació per la igualtat són habituals en les polítiques públiques: es promou la radicació d'indústries en zones deprimides; en l'àmbit impositiu s'atribueixen diferents càrregues fiscals depenent del nivell d'ingressos; es reglamenten exencions en béns de primera necessitat; s'atorguen beques per motius de necessitat econòmica; etc. La possible inclusió o exclusió d'aquestes mesures respon només a criteris d'oportunitat i conveniència política, social o econòmica, no a qüestions de constitucionalitat.

2. ANDROCENTRISME

L'home com a mesura de totes les coses. Això significa que la visió del món així com l'enfocament d'un estudi, anàlisi o investigació es fa només des de la perspectiva masculina. Utilitzant els resultats com vàlids per totes les persones siguin homes o dones.

Visió del món i de les coses on l'home és el centre referent, invisibilitzant la dona. L'home és el genèric, i la dona és vista com un subgrup d'aquest genèric, creant així un imaginari col·lectiu totalment patriarcal.

"Una visión androcéntrica presupone que la experiencia masculina sería la universal, la principal, la referencia o representación de la humanidad, obviando la experiencia femenina". "Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica"

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

3. ASSETJAMENT MORAL

Situació en la que una persona o grup de persones exerceix una **violència psicològica extrema** de forma sistemàtica durant un període de temps prolongat sobre una altra persona en una posició dèbil; **es repeteix i perllonga en el temps**.

És un procés destructiu consistent en una **sèrie d'accions hostils** que considerades de manera aïllada podrien semblar anodines però que en repetir-se de manera constant tenen efectes perversos".

"**Maltracte verbal i modal que de manera continuada i deliberada** rep una persona per part d'una altra o unes altres que es comporten amb ella de manera cruel amb **l'objecte** d'aconseguir la seva **aniquilació o destrucció psicològica**" Piñuel i Zabala.

"Agressió reiterada a la llibertat de (costums, comportaments, actituds...). Comportament intencionat que provoca molèstia psicològica a alguna persona.

4. ASSETJAMENT SEXUAL

Comprèn tot comportament sexual sigui verbal o físic,, no desitjat per la persona assetjada, dut a terme en diferents espais de la vida quotidiana aprofitant-se d'una situació de superioritat o domini que repercuteix en les condicions de l'entorn, fent-lo hostil, intimidatori i humiliant. És una expressió més de les relacions de poder que exerciten els homes vers les dones.(Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

Malgrat reconèixer la gran diversitat de casos que pot enquadrar-se en aquest concepte, es defineix com aquell comportament de persecussió o de desencoratjar a una persona ocasionant-li molèsties a través de proposicions de naturalesa sexual que resulten ofensives per la víctima. Requereixen dos factors fonamentals:

- ♦ una manifestació física o verbal evident de contingut sexual o libidinós, immediat o mitjançant insinuacions que no pot constituir una conducta amistosa o una actitud amorosa.
- ♦ la negativa per part de la víctima afectada al sosteniment d'aquesta situació a través d'actes que reflexin el rebuig a l'actitud del subjecte actiu (si no existeix l'explícita i absoluta negació de mantenir aquestes situacions per part de la víctima, jurídicament pot considerar-se que allò ofensiu per una persona per una altra pot ser només incòmode i per una tercera absolutament indiferent).

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

5. COEDUCACIÓ

Mètode d'intervenció educatiu que va més enllà de l'educació mixta i les bases del qual es situen en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, independentment del seu sexe. La coeducació és, per tant, educar des de la igualtat de valors de les persones. La Ley General de Ordenación del Sistema Educativo (LOGSE) estableix com a normatiu el principi de no discriminació per raó de sexe i com a principi educatiu la formació en igualtat entre els sexes i el rebuig a tota forma de discriminació. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

6. CONTRACTE SOCIAL DE GÈNERE

Conjunt de pautes implícites i explícites que regeixen les relacions entre homes i dones, segons les quals s'atribueixen a uns i altres diferent treball i valor, responsabilitats i obligacions. Aquesta situació s'articula a tres nivells: l'estructura cultural (normes i valors socials); les institucions (sistemes de protecció a la família, educatiu i d'ocupació, etc.) i els processos de socialització (principalment en el sí de la família però no únicament).

7. CULTURA PER LA PAU, CULTURA DE LA COOPERACIÓ

Són totes aquelles pràctiques que possibiliten l'eliminació de la violència estructural i de gènere a partir de la superació de les diferències de classe, de sexe o gènere, d'ètnia, de països pobres enfront de països rics, etc., tot buscant un lloc de trobada i de treball des de la complicitat, la solidaritat i la cooperació.

8. DESIGUALTAT DE TRACTE

Procedir, actuar arbitrària i sistemàticament de manera diferenciada a partir de l'existència de característiques o factors diferents que té com a **conseqüència majors o menors beneficis** per part d'un col·lectiu respecte els altres, **sense tenir en compte la intenció**.

Pràctiques, accions diferenciades històricament molt arrelades que **han situat a sectors de la població en posició no només desavantajosa sinó obertament contràries a la dignitat de les persones** tant per l'acció dels poders públics com per la pràctica social.

Distincions i diferenciacions basades en factors immutables que l'ordenament cataloga com a prohibides.

No sempre la desigualtat de tracte és il·lícita: el tractament divers de situacions distintes pot venir fins i tot exigit, en un Estat social i democràtic de dret, per fer efectius els valors que la Constitució consagra amb el caràcter de superiors de l'ordenament jurídic com són la justícia i la igualtat, i atribueix a més als poders públics la promoció de les condicions perquè siguin reals i efectius. (STC 34/1981, de 10 de novembre 1981).

Concepte lligat als conceptes de Discriminació; Discriminació directa i Acció positiva.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

9. DISCRIMINACIÓ

Tractar a una persona de manera desigual amb conseqüències perjudicials per pertànyer a un grup concret o per tenir una semblança comuna diferenciadora. Es discrimina el subjecte per la seva pertinença a un col·lectiu considerat minoritari, no tant per nombre com per menys poder.

10.DOBLE PRESENCIA / DOBLE JORNADA

La **doble presència** afecta les dones quan treballen fora de la llar i significa que aquestes dones, malgrat que fan una feina remunerada, es continuen ocupant de la major part del treball reproductor (familiar domèstic) que, en la quotidianitat, es tradueix a fer simultàniament el rol d'assalariada i **el rol** de mestressa de casa en un mateix espai de temps i jornada.

Aquesta situació no s'ha de confondre amb l'anomenada **doble jornada**, que consisteix a fer la jornada **laboral** i un cop finalitzada dedicar-se a les tasques de la llar, sinó que més aviat es refereix al fet que les dones, a causa d'una repartició del treball familiar escassa, es veuen abocades a estar **pendents de la responsabilitat familiar**, encara que estiguin en el seu lloc de treball.

11.EMPODERAMENT

Empoderament

Terme sorgit en la Conferència Munidal de les Dones a Beijing (Pekí) per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder. Aquesta expressió també incideix en una altra dimensió: la presa de consciència del poder que individualment i col·lectivament ostenten les dones i que té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat com a persona. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

Parteix de perspectives que enfoquen en el gènere i és vist com part del propi procés d'avanç cap a l'equitat de gènere.

12.ESPAI DOMÈSTIC Vs PRIVAT

ESPAI DOMÈSTIC

S'identifica amb l'àmbit reproductiu, amb l'espai d'"inactivitat" on té lloc la cura, els afectes i la criança de les persones depenents, és a dir, és on es cobreixen les necessitats personals. És l'espai on tradicionalment s'ha col·locat a les dones.(Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

ESPAI PRIVAT

És l'espai i el temps propi que no es dona a altres persones, que es procura per a si mateixes allunyades de l'espai domèstic i del públic on les persones es cultiven per projectar-se després en l'àmbit públic.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Com assenyala Soledad Murillo: "És el lloc del temps singular, d'allò propi, la condició d'estar amb un mateix de manera crítica i reflexiva; és el culte a la individualitat i respon a la qualitat d'ocupar-se de si mateix" Aquesta autora ha posat de manifest com la privacitat és una parcel·la gaudida principalment pels homes. En el cas de les dones tendeix a confondre's amb l'espai domèstic, furtant aquest espai per una mateixa. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

13. ESPAI PÚBLIC

S'identifica amb l'àmbit productiu de l'activitat, on es desenvolupa la vida laboral, social, política, econòmica; és el lloc de participació en la societat i del reconeixement. Aquest espai és en el que s'han col·locat tradicionalment els homes..(Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

14. ESTEREOTIPS

Conjunts de clixés, idees prejudicades per les que s'adjudiquen característiques a les persones que formen un grup. Són simplistes, uniformitzen les persones.

Conjunt d'idees que un grup o una societat obté a partir de les normes o els patrons culturals prèviament establerts.

15. IGUALTAT (DE DRETS / GÈNERE / FET / OPORTUNITATS ENTRE HOMES I DONES.)

IGUALTAT

Aspecte relatiu a la igualtat en qualsevol situació. (Guía Europa perspectiva de género. Carrefour Europeo)

Valor jurídic fonamental legitimador dels drets humans, la realització social efectiva de la qual suposa l'absència de qualsevol discriminació cap a qualsevol subjecte de dret.

Igualtat de dret

Igualtat formal davant la llei. **Equiparació d'homes i dones mitjançant mesures legislatives.** En els països europeus de règim democràtic no és fins després de la I Guerra Mundial que es restaura el principi d'igualtat davant la llei i es reconeix el dret a l'educació, al treball remunerat, i al vot per a les dones.

A Espanya el principi **d'igualtat de dret, legal o formal**, no s'estableix fins la Constitució de 1978.

Igualtat de gènere

La igualtat de gènere s'entén com **una relació d'equivalència** en el sentit que les persones tenen el mateix valor, independentment del seu sexe entre altres atributs i que per això són iguals. Per Cèlia Amorós "la igualtat de gènere és el concepte normatiu regulador d'un projecte feminista de transformació social".

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

La idea d'igualtat ha estat protagonista durant anys en la majoria de les reivindicacions de dones i dels moviments de dones. El principi d'igualtat home/dona és dels que menys ha evolucionat en quant el que significa de reconeixement dels drets i llibertats fonamentals. A cap lloc del món el tractament de les dones s'ha equiparat als homes.

Igualtat de fet

Paritat entre homes i dones real i efectiva. Només amb la promulgació de la igualtat legal no és suficient per canviar els costums i les estructures de desigualtat.

Fita que es proposa l'acció positiva a través d'incidir de manera activa i intencional per contrarestar les desigualtats de partida reals.

Igualtat d' oportunitats entre homes i dones

Fonamentat en el principi d'igualtat, constitueix la garantia que homes i dones puguin participar en diferents esferes (econòmiques, polítiques, participació, presa de decisions, etc.) i activitats (educació, formació, ocupació) sobre bases d'igualtat (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

"Camp de jocs equilibrat" de manera que homes i dones tinguin possibilitats similars d'utilitzar, d'intervenir i de progressar en la vida social, econòmica, política, cultural, etc. (Emakunde)

Opció estratègica orientada a avançar en l'equitat de gènere. Es fixa en la posició i relació dels gèneres. En l'acció governamental es tradueix en polítiques públiques d'igualtat d'oportunitats.

16.MEDIACIÓ

La tasca de mediació significa acompanyar/mitjançar en els processos de resolució de conflictes personals, familiars, polítics i socials per ajudar, d'aquesta manera, a trobar solucions compartides per les parts implicades en el conflicte.

17.PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Els Plans per la Igualtat d'oportunitats són un tipus particular de polítiques de gènere el propòsit de les quals és afectar les diferents dimensions de la discriminació per aconseguir la igualtat real substantiva entre homes i dones.

Estratègies encaminades a aconseguir la participació activa de les dones en tots els àmbits a través de la definició de línies estratègiques i l'establiment d'objectius concretats en actuacions a curt i mig termini. Impliquen a diferents agents institucionals i socials. Segons el seu àmbit territorial d'acció són plans d'igualtat comunitaris, estatals, autonòmics, locals, etc.

Els Plans per a la igualtat d'oportunitats no es limiten a abordar les conseqüències de la discriminació sexual i orienten l'acció de l'Estat a impulsar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes actuant sobre les condicions de manera que permeti l'abast equitatiu entre els gèneres de resultats de desenvolupament com subjectes actius.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

Operant simultàniament en diferents àmbits implicats per canviar la posició desavantatjosa de les dones: transformar la posició de les dones en el mercat de treball implica actuar també en els àmbits de la família, l'educació, mitjants de comunicació, etc.

18.POLÍTICA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Les polítiques d'igualtat són mesures elaborades amb el propòsit de corregir o compensar les situacions de desigualtat i discriminació, contrarestar en la pràctica els efectes de la socialització de gènere i de garantir un model social igualitari, millorant la situació de les dones en qualsevol àmbit i contribuir a la reducció de la desigualtat de fet existent entre homes i dones.

Són mesures de caràcter temporal, aplicables mentre persisteix el problema o situació de desigualtat a combatre. Contenen una declaració d'objectius i inclouen compromisos operatius relacionats amb la garantia de la igualtat i amb l'impacte del desenvolupament.

No sempre van dirigides exclusivament a les dones; també poden anar dirigides a canvis en les relacions entre gèneres, a canvis necessaris en el gènere masculí, canvis en espais concrets, etc..

19.ROL

Model de comportament que, en una societat determinada, hom espera d'una persona amb relació al seu estatus.

Conjunt de funcions, tasques, responsabilitats i prerrogatives que es generen com expectatives/exigències socials i subjectives: una vegada assumit el rol per una persona, l'entorn exigeix que l'acompleixi i sanciona el seu no compliment. Generalment la pròpia persona l'assumeix i construeix la seva psicologia, afectivitat i autoestima al voltant d'ell. (Emakunde)

20.PRINCIPI D'IGUALTAT

Posició que defensa que cal avançar cap a un similar accés al control, influència i direcció dels esdeveniments que afecten a la vida d'un/a mateix/a. També defensa la similitud de drets, obligacions, responsabilitats, tracte, protecció i recompenses per tots els membres d'una societat.

21.SEGREGACIÓ

Separar entre sí a persones en base a les seves diferències, assignant-los estatus socials o legislatius, diferenciats i de diferent nivell.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

22.SEXE / GÈNERE

SEXE

Atribut innat de les persones determinat per la naturalesa, immodificable i evident que estableix diferències físiques, biològiques, anatòmiques que diferencien homes i dones; mascles i femelles.

GÈNERE

Atribut determinat culturalment i socialment, modificable, susceptible d'aprendre's i per tant de desaprendre's a través del qual s'assignen diferències psicològiques i de comportament; de rols i de valors.

"El gènere fa referència a les relacions entre homes i dones basades en els rols definits socialment i que s'assignen a un o altre sexe. El contingut del terme "gènere" ha evolucionat, diferenciant-se de la paraula "sexe" per expressar la realitat de que la situació i els rols de les dones i els homes són construccions socials subjectes a canvi". Conferència de les Dones de Nacions Unides, Pequín 1995.

És una construcció sociocultural dels sexes biològics i varia segons el tipus de cultura i societat i, també, segons l'època històrica.

23.SOSTRE DE VIDRE

Fa referència a les barreres invisibles objectives o subjectives i invisibles que es troben les dones en un moment determinat del seu desenvolupament en l'àmbit públic que una vegada arribat a aquest punt molt poques dones passen aquesta barrera, quedant estancades les seves carreres professionals, polítiques; posant fre al seu accés als àmbits de decisió. Les causes provenen del prejudici sobre la capacitat de les dones per exercir, acomplir llocs de responsabilitat. També influeix la seva disponibilitat minvada per l'assignació exclusiva de les responsabilitats familiars, domèstiques i de cura. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

24.TRANSVERSALITAT

Concepte utilitzat per traduir el concepte anglosaxó de "mainstreaming". Significa considerar la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones d'una manera transversal, és a dir, en les polítiques de tots els àmbits (urbanisme, medi ambient, ocupació, salut, educació, cultura i participació ciutadana) i no solament treballar aquest tema adreçat específicament a les dones.

Comporta la necessitat d'establir vies de comunicació i acció entre agents diversos (sectors i serveis de l'Ajuntament, altres Administracions Públiques, iniciativa social, iniciativa privada) al voltant d'uns objectius comuns i articular, d'aquesta manera, l'acció municipal. Per fer-ho, es necessita una coordinació capaç de sumar els esforços i les sinèrgies dels agents implicats.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A SANT CELONI

25.TREBALL PRODUCTIU / TREBALL REPRODUCTIU

Treball productiu: El treball remunerat que produeix béns i serveis .

Treball reproductiu: Treball no remunerat que consisteix en la recuperació i atenció de les forces de treball productiu i de la cura de les persones dependents, la llar i la família.

26.VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Tot acte de violència basat en el gènere que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual o psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la privació arbitrària de llibertat, tinguin lloc aquests fets en la vida pública o en la privada. Afirmar que es tracta d'una vulneració dels drets humans fonamentals, que impossibilita el ple desenvolupament de les dones i de la democràcia i que és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones. IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides (Beijing, 1995)

27.VIOLÈNCIA FAMILIAR/DOMÈSTICA

És una de les formes que pot adoptar la violència de gènere i fa referència a totes les formes de relacions abusives que es donen entre els membres d'una família. Per abús s'entén tota aquella forma d'interacció, emmarcada en un context de desequilibri de poder que, per acció o omissió, ocasiona dany físic o psicològic a altres membres de la relació. Té diverses formes de manifestació —física, psicològica, sexual, emocional o econòmica— i pot afectar diferents membres d'una mateixa unitat familiar (dones, nens/nenes, gent gran).

28.XARXA

Una xarxa està constituïda per un conjunt de persones, entitats o institucions que de manera formal o informal mantenen una comunicació i una interacció per intercanviar informació, opinions i cooperar en l'acció sobre algun tema o procés. Es caracteritza per tenir una organització horitzontal, sense jerarquies. És a dir, que no sobresurt cap persona o entitat com a cap, sinó que la presa de decisions s'elabora en conjunt i amb la participació de tots o gairebé tots els membres que constitueixen la xarxa, ja que qualsevol membre pot fer propostes i tenir iniciatives que es consideren pertinents o necessàries.